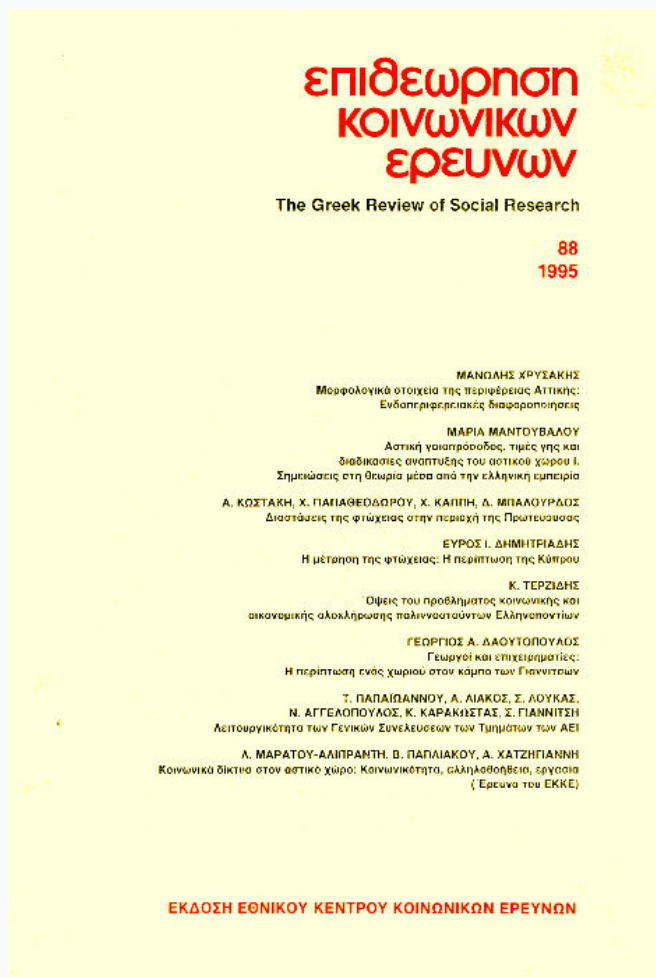

The Greek Review of Social Research

Vol 88 (1995)

88

Λειτουργικότητα των γενικών συνελεύσεων των τμημάτων των ΑΕΙ

Τάκης Παπαϊωάννου, Άρης Λιάκος, Σωτήριος Λουκάς, Νικηφόρος Αγγελόπουλος, Κωνσταντίνος Καρακώστας, Σταυρούλα Γιαννίτση

doi: [10.12681/grsr.683](https://doi.org/10.12681/grsr.683)

Copyright © 1995, Τάκης Παπαϊωάννου, Άρης Λιάκος, Σωτήριος Λουκάς, Νικηφόρος Αγγελόπουλος, Κωνσταντίνος Καρακώστας, Σταυρούλα Γιαννίτση

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Παπαϊωάννου Τ., Λιάκος Α., Λουκάς Σ., Αγγελόπουλος Ν., Καρακώστας Κ., & Γιαννίτση Σ. (1995). Λειτουργικότητα των γενικών συνελεύσεων των τμημάτων των ΑΕΙ. *The Greek Review of Social Research*, 88, 137-171. <https://doi.org/10.12681/grsr.683>

Τάκης Παπαϊωάννου*, Άρης Λιάκος**, Σωτήριος
Λουκάς***, Νικηφόρος Αγγελόπουλος****,
Κωνσταντίνος Καρακώστας*****,
Σταυρούλα Γιαννίτση*****

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΕΙ¹

---

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η λειτουργικότητα των Συλλογικών Οργάνων Διοίκησης των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων είναι ένα σημαντικό εκπαιδευτικό θέμα το οποίο αξίζει να μελετηθεί αντικειμενικά και επιστημονικά. Στο χώρο αυτό έχουν γραφεί και παρουσιαστεί – σε εφημερίδες, περιοδικά, εκπομπές τηλεόρασης, βιβλία κ.λπ. – απόψεις, θέσεις και προτάσεις τόσο το 1982, χρονιά που ετέθη σε εφαρμογή ο Νόμος-Πλαίσιο για τα ΑΕΙ, όσο και λίγο αργότερα ή και πρόσφατα, όταν πια διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν προβλήματα με το Νόμο και τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις και συμπληρώσεις του. Σε όλα αυτά ο συγγραφέας ή ομιλητής διατυπώνει και παρουσιάζει τις δικές του απόψεις και εκτιμήσεις στηριζόμενος κυρίως σε προσωπικές εμπειρίες.

* Καθηγητής Στατιστικής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

** Καθηγητής Ψυχιατρικής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

*** Αναπλ. Καθηγητής Στατιστικής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

**** Επίκ. Καθηγητής Ψυχιατρικής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

***** Επίκ. Καθηγητής Στατιστικής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

***** Επίκ. Καθηγήτρια Ψυχιατρικής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

1. Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας (ΣΤ1/154/16-8-1988) και διακινήθηκε μέσω της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Ερευνητικό έργο Νο 103).

Είναι γενικά αναγνωρισμένο και ευρύτερα αποδεκτό ότι υπάρχουν δυσλειτουργίες με τα Όργανα Διοίκησης των ΑΕΙ. Δεν έχει όμως διερευνηθεί ποιες, πόσες και ποιου μεγέθους είναι οι δυσλειτουργίες αυτές ούτε έχουν γίνει συγκρίσεις μεταξύ ΑΕΙ, εντός ΑΕΙ ή μεταξύ ομοειδών ακαδημαϊκών μονάδων. Το κενό αυτό έρχεται να καλύψει η παρούσα μελέτη.

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η μέτρηση της λειτουργικότητας των Γ.Σ. των Τμημάτων των ΑΕΙ. Με τη βοήθεια ερωτηματολογίων και με επιτόπια λήψη στοιχείων από τις γραμματείες και τα πρακτικά των Γ.Σ. μελετήσαμε τη λειτουργικότητα 17 Τμημάτων των ΑΕΙ, δύο κεντρικών (Πανεπιστήμιο Αθηνών και Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης) και ενός περιφερειακού (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων). Τα Τμήματα που μελετήθηκαν είναι τα Τμήματα Μαθηματικών, Φυσικής και Χημείας των Σχολών Θετικών Επιστημών, τα Τμήματα Φιλολογίας, Ιστορίας-Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας των Φιλοσοφικών Σχολών και οι Ιατρικές Σχολές.

Το άρθρο αποτελείται από πέντε εδάφια. Στο δεύτερο εδάφιο παρουσιάζονται το αντικείμενο του έργου, οι παράμετροι που μετρούν τη λειτουργικότητα των Γενικών Συνελεύσεων, ο σχεδιασμός της μελέτης καθώς και οι εμπειρίες μας από τη συλλογή των στοιχείων. Το τρίτο εδάφιο παρουσιάζει την επεξεργασία και ανάλυση των στοιχείων για τα 17 Τμήματα που συμμετέχουν στη μελέτη. Για κάθε Τμήμα ΑΕΙ δίδονται στοιχεία, όπως τα ποσοστά συμμετοχής των μελών του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) και φοιτητών στις Γ.Σ., τα ποσοστά των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης (Η.Δ.) των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κ.λπ. και εξετάζονται, μεταξύ άλλων, ο αριθμός υποψηφίων ανά θέση ΔΕΠ, οι Γενικές Συνελεύσεις που απαιτούνται για να ορισθεί η εισηγητική επιτροπή και να ολοκληρωθεί η κρίση μιας θέσης ΔΕΠ, ο χρόνος που μεσολαβεί μεταξύ των διαδικασιών αυτών κ.λπ.. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται συνοπτικά ανά ΑΕΙ στο τέταρτο εδάφιο, έτσι ώστε να μπορούν να γίνονται εύκολα συγκρίσεις μεταξύ Τμημάτων ΑΕΙ, μεταξύ ΑΕΙ και μεταξύ ομωνύμων Σχολών ή Τμημάτων. Τα τελικά συμπεράσματα της μελέτης παρουσιάζονται στο πέμπτο εδάφιο.

Το ερευνητικό έργο διήρκεσε δύο χρόνια, το 1989 και 1990, και καλύπτει όλα τα ακαδημαϊκά έτη από το 1982-83 μέχρι και το 1988-89. Ευχαριστίες απευθύνονται στους μαθηματικούς Ειρήνη Κουλέτση, Ευάγγελο Μουντζούκη και Σάββα Παπαδόπουλο, οι οποίοι με επιμονή και υπομονή συνέλεξαν τα στοιχεία από τις γραμματείες

των Τμημάτων, και στον μαθηματικό Ιωάννη Γκανά, ο οποίος επεξεργάστηκε τα στοιχεία στον ηλεκτρονικό υπολογιστή. Χωρίς τη δική τους συμβολή, το λεπτό και δύσκολο έργο της συλλογής των στοιχείων από τα πρακτικά των Γ.Σ. δεν θα είχε ολοκληρωθεί. Ευχαριστίες επίσης απευθύνονται και στους γραμματείς των 17 Τμημάτων, οι οποίοι με κατανόηση και ενδιαφέρον μας παραχώρησαν τα πρακτικά των Γ.Σ. και μας εξυπηρέτησαν στη συλλογή των στοιχείων.

2. ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ – ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η έρευνα και μελέτη ακολούθησαν τα κλασικά στάδια μιας στατιστικής μελέτης, τα οποία είναι ο σχεδιασμός, η συλλογή των στοιχείων και η επεξεργασία, η ανάλυση και η εξαγωγή των συμπερασμάτων. Ο σχεδιασμός αναφέρεται (i) στον καθορισμό των ΑΕΙ και των Τμημάτων από τα οποία θα επιδιώκετο να ληφθούν τα στοιχεία της έρευνας, (ii) στον καθορισμό των παραμέτρων οι οποίες «μετρούν» τη λειτουργικότητα των Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων και (iii) στη διατύπωση και κατάρτιση των σχετικών ερωτηματολογίων. Το τρίτο στάδιο αναφέρεται κυρίως στην εξαγωγή των συμπερασμάτων, τη διατύπωση συγκρίσεων κ.λπ.

Η νομοθεσία των ΑΕΙ καθορίζει ένα γενικό πλαίσιο κανόνων λειτουργίας της Συγκλήτου το οποίο, κατ' επέκταση, εφαρμόζεται και στις Γ.Σ. των Τμημάτων. Θέματα, όπως η απαρτία, η Η.Δ., ποιοι ψηφίζουν σε κάθε θέμα, πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις κ.λπ., ρυθμίζονται από το νόμο και την ακαδημαϊκή παράδοση. Άλλοτε τηρούνται κατά γράμμα και άλλοτε όχι. Ιδιαίτερα αυστηρό είναι το πλαίσιο της διαδικασίας εκλογής ή κρίσης μέλους ΔΕΠ. Υπάρχουν προθεσμίες, κανόνες και διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται άλλοτε ενδεικτικά και άλλοτε αποκλειστικά. Για παράδειγμα, κατά την εκλογή μέλους ΔΕΠ, η ψήφος πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Ο υποψήφιος δεν πρέπει να συμμετέχει κατά τη διαδικασία ορισμού της εισηγητικής επιτροπής κ.λπ.. Η μη ορθή τήρηση της διαδικασίας και του νομικού πλαισίου οδηγεί σε προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας που είναι συχνές στο χώρο των «ακαδημαϊκών εκλογών», ιδίως στις Ιατρικές και Φιλοσοφικές Σχολές. Το Συμβούλιο της Επικρατείας κάνει κατά κανόνα δεκτές τις προσφυγές και οι θέσεις επανακρίνονται.

Ως μέτρα λειτουργικότητας της Γ.Σ. ενός Τμήματος επιλέξαμε τις ακόλουθες παραμέτρους:

1. Συμμετοχή των μελών ΔΕΠ ανά βαθμίδα, των ΕΜΥ και των φοιτητών στη Γ.Σ. μετρούμενη σε ποσοστό συμμετοχής ανά Γ.Σ., ανά κατηγορία προσωπικού ανά έτος και για όλη την περίοδο 82-89.

2. Ολοκλήρωση θεμάτων της Η.Δ. μετρούμενη με το ποσοστό θεμάτων της Η.Δ. που ολοκληρώθηκαν ανά Γ.Σ. ανά έτος και για την περίοδο 82-89.

3. Τον αριθμό των Γ.Σ. που ματαιώθηκαν, που είχαν στην Η.Δ. τους κρίση ή εκλογή και που είχαν παρατηρητές (άτομα, κυρίως φοιτητές, μη δικαιούμενα να λαμβάνουν μέρος στη Γ.Σ.).

4. Το πλήθος των κρίσεων ή εκλογών ανά κατηγορία ΔΕΠ για κάθε έτος και για όλη την περίοδο 82-89. Με τον όρο εκλογή (κρίση) εννοούμε ότι στη Γ.Σ. του Τμήματος υπήρχε θέμα κρίσης ή εκλογής ή εξέλιξης προσωπικού το οποίο συζητήθηκε και ολοκληρώθηκε. Με άλλα λόγια, κρίση σημαίνει και θέση που κρίθηκε.

5. Τον αριθμό των υποψηφίων ανά θέση και βαθμίδα ανά έτος και συνολικά και για την ολοκλήρωση της εκλογής (κρίσης).

6. Το πλήθος των Γ.Σ. που απαιτήθηκαν για τον ορισμό της εισηγητικής επιτροπής και για την ολοκλήρωση της εκλογής (κρίσης) ανά βαθμίδα, έτος και συνολικά για κάθε θέση.

7. Το *χρόνο εργασίας* της εισηγητικής επιτροπής. Ο χρόνος αυτός ορίζεται ως ο χρόνος σε ημέρες ο οποίος αρχίζει από τη Γ.Σ. του τελευταίου και τελικού ορισμού της εισηγητικής επιτροπής και τελειώνει με την πρώτη Γ.Σ. που εμφανίζεται στην ημερήσια διάταξη το θέμα της συγκεκριμένης κρίσης για όλες τις θέσεις.

Η παράμετρος 7 είναι σημαντική διότι ο νόμος προβλέπει, με εξαίρεση τις θερινές διακοπές, χρονικό διάστημα μέχρι 40 ημερών μεταξύ του ορισμού της εισηγητικής επιτροπής και της κατάθεσης της εισήγησης στο Τμήμα και απαιτεί η εκλογή να γίνει εντός 10 ημερών από την κατάθεση της εισηγητικής έκθεσης.

Με βάση τις παραπάνω παραμέτρους, καταρτίσαμε δύο ερωτηματολόγια, ένα ερωτηματολόγιο Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) και ένα ερωτηματολόγιο θέσης (βλ. Παπαϊωάννου και άλλοι, 1991). Το ερωτηματολόγιο Γ.Σ. περιλαμβάνει στοιχεία, όπως η ημερομηνία πραγματοποίησης της Γ.Σ., το αν πραγματοποιήθηκε ή όχι η Γ.Σ., αν διεκόπη ή όχι, ο αριθμός των μελών (η δύναμη) της Γ.Σ. ανά κατηγορία μέλους της Γ.Σ. (καθηγητές, αναπλ. καθηγητές, επίκ. καθηγητές, λέκτορες, ειδικοί μεταπτυχιακοί υπότροφοι – ΕΜΥ – φοιτητές) και ο αριθμός των παρόντων ανά κατηγορία μέλους, το αν υπήρχαν ή όχι παρατηρητές στη Γ.Σ., ο αριθμός θεμάτων της

Η.Δ., το αν είχε κρίση ή όχι η Γ.Σ. και ο αριθμός των θεμάτων που συζητήθηκαν.

Το ερωτηματολόγιο θέσης περιείχε στοιχεία, δηλαδή τον Τομέα του Τμήματος, τη βαθμίδα, το γνωστικό αντικείμενο της θέσης, το αν η θέση αφορά εξέλιξη, ένταξη, μονιμοποίηση ή πρόκειται περί κενής θέσης, τον αριθμό υποψηφίων και τέλος τις ημερομηνίες πραγματοποίησης των Γ.Σ., στις Η.Δ. των οποίων εμφανίζονται ως θέματα ο ορισμός της εισηγητικής επιτροπής και η κρίση (εκλογή) για τη συγκεκριμένη θέση με ενδείξεις αν οι διαδικασίες αυτές συζητήθηκαν ή όχι, αναβλήθηκαν ή ολοκληρώθηκαν.

Εκτιμώντας το μέγεθος και τον όγκο του έργου για τα επτά ακαδημαϊκά έτη που θα εκάλυπτε η μελέτη (από το 1982-83 έως το 1988-89), αποφασίσθηκε να ληφθούν στοιχεία από τα επτά Τμήματα των τριών Σχολών του Παν/μίου Ιωαννίνων, δηλαδή της Σχολής Θετικών Επιστημών, της Φιλοσοφικής Σχολής και της Ιατρικής Σχολής, και τα αντίστοιχα Τμήματα στα Παν/μια Αθηνών και Θεσσαλονίκης. Συγκεκριμένα, ελήφθησαν στοιχεία από τα Τμήματα: Μαθηματικών, Φυσικής, Χημείας, Φιλολογίας, Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας (Φ.Π.Ψ.) και Ιατρικής των Παν/μίων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Ιωαννίνων. Έτσι, επιτυγχάνεται μια ικανοποιητική αντιπροσωπευτικότητα ακαδημαϊκών Τμημάτων και ΑΕΙ κέντρου και περιφέρειας.

Αρχικά έγινε συλλογή των Η.Δ. των Γ.Σ. των Τμημάτων από τις αντίστοιχες γραμματείες και στη συνέχεια θα γινόταν συμπλήρωση των ερωτηματολογίων με επιτόπια επίσκεψη, έρευνα και μελέτη των πρακτικών των Γ.Σ. από εκπαιδευμένο μέλος της ερευνητικής ομάδας.

17 από τα 21 ακαδημαϊκά Τμήματα του στόχου της έρευνας ανταποκρίθηκαν θετικά και επέτρεψαν τη συλλογή των στοιχείων σύμφωνα με το σχεδιασμό της έρευνας. Τα Τμήματα τα οποία αρνήθηκαν να χορηγήσουν ή να επιτρέψουν τη συλλογή των στοιχείων είναι: Φυσικής, Φιλολογίας και Φ.Π.Ψ. του Πανεπιστημίου Αθηνών και Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Οι λόγοι της άρνησής τους είναι ενδιαφέροντες και ο αναγνώστης παραπέμπεται στην εκτενή έκθεσή μας (Παπαϊωάννου και άλλοι, 1991).

Η Ιατρική Αθηνών αρνήθηκε να μας δώσει αντίγραφο των Η.Δ. των Γ.Σ.. Μας επέτρεψε όμως να «δούμε» όλα τα πρακτικά, γεγονός που ικανοποίησε πλήρως το έργο μας.

Συνολικά, συμπληρώθηκαν 490 ερωτηματολόγια Γ.Σ. και 809 ερωτηματολόγια Θέσης από το Παν/μιο Αθηνών, 674 ερωτηματολόγια

Γ.Σ. και 570 ερωτηματολόγια Θέσης από το Παν/μιο Θεσσαλονίκης και 773 ερωτηματολόγια Γ.Σ. και 370 ερωτηματολόγια Θέσης από το Παν/μιο Ιωαννίνων.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ

Στο εδάφιο αυτό παρουσιάζεται η λειτουργικότητα των Γ.Σ. των 17 Τμημάτων των Α.Ε.Ι. που έλαβαν μέρος στην έρευνα. Για κάθε Τμήμα δίνουμε μια συνοπτική περιγραφή της λειτουργικότητας των Γ.Σ. στηριζόμενοι στα στοιχεία των Πινάκων 1,2 και 3 που παρατίθενται πιο κάτω. Λεπτομερή στοιχεία με πίνακες και διαγράμματα για κάθε έτος και συνολικά δίνονται στην έκθεση Παπαϊωάννου και άλλων (1991).

1. Μαθηματικό Αθηνών: Κατά την περίοδο 82-89 το ΔΕΠ συμμετέχει στις Γ.Σ. του Τμήματος με ποσοστό συμμετοχής 68% και οι φοιτητές με 45%. Το τελευταίο ποσοστό μειώνεται συνεχώς από 72%, το 1982-83, στο 30%, το 1988-89. Πρωτική τάση επίσης παρουσιάζει και το ποσοστό συμμετοχής των ελικ. καθηγητών.

Το ποσοστό θεμάτων των Η.Δ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 82-89 είναι 48%. Παρατηρείται μια αυξητική τάση ολοκλήρωσης περισσότερων θεμάτων ανά Γ.Σ., από 34%, το 82-83, σε 58%, το 88-89, με ένα μέγιστο 66%, το 85-86.

Από το 1982 μέχρι το 1989 έγιναν 124 Γ.Σ. από τις οποίες 10,5% είχαν παρατηρητές. Το 44% περίπου των Γ.Σ. του ακαδημαϊκού έτους 1983-84 είχαν παρατηρητές, ενώ παρατηρητές εξακολουθούν να υπάρχουν και κατά τα πρόσφατα έτη.

Κατά την περίοδο 1983-89 έγιναν 83 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ για τις οποίες υπήρξαν 108 υποψήφιοι ή 1,3 υποψήφιοι ανά θέση (7 υποψήφιοι για 6 θέσεις α' βαθμίδας, 33 υποψήφιοι για 23 θέσεις β' βαθμίδας, 53 υποψήφιοι για 39 θέσεις γ' βαθμίδας, και 15 υποψήφιοι για 15 θέσεις δ' βαθμίδας). Περισσότεροι υποψήφιοι εμφανίζονται στη β' βαθμίδα.

Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή για τις 83 θέσεις απαιτήθηκαν 126 Γ.Σ. ή 1,6 Γ.Σ. ανά θέση, με πιο πολλές για τη β' βαθμίδα. Για να ολοκληρωθούν οι εκλογές αυτές απαιτήθηκαν 3 Γ.Σ. ανά θέση με πιο πολλές για τη γ' βαθμίδα. Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 83 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 1982-89 ήταν 111 ημέρες, με μέσο χρόνο 212 ημέρες για

την α' βαθμίδα, 93 για τη β' βαθμίδα, 110 ημέρες για τη γ' βαθμίδα και 106 ημέρες για τη δ' βαθμίδα.

Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήσαν 57. Παρατηρείται μεγάλη εξειδίκευση των γνωστικών αντικειμένων. Το Τμήμα έχει 3 τομείς, στους τίτλους των οποίων περιλαμβάνονται 7 γνωστικά αντικείμενα.

2. Χημικό Αθηνών: Το ΔΕΠ συμμετέχει στις Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 82-89 με ποσοστό συμμετοχής 79% και οι φοιτητές με 36%. Το ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών μειώνεται από 53%, το 1982-83, στο 23%, το 1988-89.

Το ποσοστό θεμάτων των Η.Δ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 82-89 είναι 76% με μέγιστο ποσοστό 88% την περίοδο 82-83 και ελάχιστο 67% την περίοδο 84-85.

Από το 1982 μέχρι το 1989 έγιναν 100 Γ.Σ., από τις οποίες και μόνο 1% είχαν παρατηρητές. Αξιοσημείωτο είναι ότι παρατηρητές εμφανίστηκαν στο 5,5% των Γ.Σ. του 87-88 μόνο. Σε κανένα άλλο ακαδημαϊκό έτος δεν εμφανίστηκαν παρατηρητές. Κατά την περίοδο 1982-88 έγιναν 47 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ για τις οποίες υπήρξαν 96 υποψήφιοι ή 2,04 υποψήφιοι ανά θέση (2 υποψήφιοι για 2 θέσεις α' βαθμίδας, 6 υποψήφιοι για 5 θέσεις β' βαθμίδας, 84 υποψήφιοι για 36 θέσεις γ' βαθμίδας και 4 υποψήφιοι για 4 θέσεις δ' βαθμίδας). Αξιοσημείωτο είναι ότι μόνο στη γ' βαθμίδα εμφανίζονται περισσότεροι από 2 υποψήφιοι ανά θέση κατά μέσο όρο, ενώ στις άλλες βαθμίδες οι υποψήφιοι είναι όσες και οι θέσεις. Στα παραπάνω στοιχεία δεν περιλαμβάνονται 19 άλλες κρίσεις λόγω έλλειψης στοιχείων (π.χ. βαθμίδα, κατηγορία θέσης κ.λπ.). Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή για τις 47 θέσεις απαιτήθηκαν 1,6 Γ.Σ. ανά θέση. Για να ολοκληρωθούν οι εκλογές αυτές απαιτήθηκαν 73 Γ.Σ. ανά θέση με πιο πολλές για τη γ' βαθμίδα. Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 47 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 1982-88 ήταν 723 ημέρες, με μέσο χρόνο 519 ημέρες για την α' βαθμίδα, 126 ημέρες για τη β' βαθμίδα, 790 ημέρες για τη γ' βαθμίδα και 179 για τη δ' βαθμίδα. Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήσαν 11. Δεν παρατηρείται εξειδίκευση των γνωστικών αντικειμένων. Το Τμήμα έχει 3 τομείς, στους τίτλους των οποίων περιλαμβάνονται 7 γνωστικά αντικείμενα.

3. Ιστορικό-Αρχαιολογικό Αθηνών: Το ΔΕΠ συμμετέχει στις Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 85-89 με ποσοστό

συμμετοχής 77% περίπου και οι φοιτητές με 18%. Οι καθηγητές παρουσιάζουν μια μάλλον πτωτική τάση συμμετοχής, ενώ το αντίθετο συμβαίνει με τους αναπληρωτές καθηγητές. Οι επίκουροι καθηγητές μετά από μια σημαντική αύξηση το ακαδημαϊκό έτος 1986-87 παρουσιάζουν μια μάλλον σταθερή συμμετοχή τα επόμενα χρόνια. Το αντίθετο ακριβώς από τους επίκουρους συμβαίνει με τους λέκτορες. Τέλος, η συμμετοχή των φοιτητών αν και πολύ μικρή κρίνεται μάλλον σταθερή.

Το ποσοστό θεμάτων των Η.Δ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 1985-89 είναι 87%. Το ποσοστό αυτό δεν παρουσιάζει αξιόλογες διακυμάνσεις σε όλα τα ακαδημαϊκά έτη που εξετάζουμε, με μόνη εξαίρεση τη χρονιά 1986-87, όπου το ποσοστό αυτό φθάνει στο 92% περίπου.

Από το 1985 έως το 1989 έγιναν 43 Γ.Σ., από τις οποίες 67,4% είχαν κρίση (εκλογή). Παρατηρητές δεν εμφανίζονται σε καμία Γ.Σ..

Κατά την περίοδο 1983-89 έγιναν 23 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ, για τις οποίες υπήρξαν 27 υποψήφιοι, δηλ. 1,2 υποψήφιοι ανά θέση (5 υποψήφιοι για 5 θέσεις στη β' βαθμίδα, 19 υποψήφιοι για 15 θέσεις στη γ' βαθμίδα και 3 υποψήφιοι για 3 θέσεις στη δ' βαθμίδα). Περισσότεροι υποψήφιοι εμφανίζονται στη γ' βαθμίδα. Υπάρχουν επίσης και 19 επιπλέον θέσεις για τις οποίες δεν ευρέθησαν στοιχεία, όπως βαθμίδα, κατηγορία θέσης, πέρας της κρίσης, ημερομηνία ορισμού της εισηγητικής επιτροπής κ.λπ.. Για να ορισθεί η εισηγητική επιτροπή για τις 23 θέσεις απαιτήθηκαν 26 Γ.Σ. με πιο πολλές για τη γ' βαθμίδα. Για να ολοκληρωθούν οι εκλογές αυτές απαιτήθηκαν 1,1 Γ.Σ. ανά θέση με πιο πολλές για τη β' βαθμίδα. Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 23 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 1983-89 ήταν 231 ημέρες. Πιο αναλυτικά: για τη β' βαθμίδα ήταν 250 ημέρες, για τη γ' βαθμίδα 248 ημέρες, ενώ τη δ' βαθμίδα 110 ημέρες. Κατά την καταληκτική ημερομηνία της συλλογής στοιχείων (1/3/1989) υπήρχαν κρίσεις που καθυστερούσαν από το 1986.

Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήταν 22. Παρατηρείται μεγάλη εξειδίκευση των γνωστικών αντικειμένων. Το Τμήμα έχει 2 τομείς, στους τίτλους των οποίων περιλαμβάνονται 3 γνωστικά αντικείμενα.

4. Ιατρική Αθηνών: Στην Ιατρική Αθηνών γίνονται δύο είδη Γενικών Συνελεύσεων: (i) Γ.Σ. Εκλεκτορικών Σωμάτων με αποκλειστικό θέμα τις κρίσεις και (ii) κανονικές Γ.Σ.. Οι πρώτες

τις περισσότερες φορές γίνονται την ίδια μέρα με τις δεύτερες. Και οι δύο Γ.Σ. ελήφθησαν ως ξεχωριστές Γ.Σ.. Επί πλέον στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους εξουσιοδοτείται ο πρόεδρος να ορίσει τις εισηγητικές επιτροπές των θέσεων.

Το ποσοστό συμμετοχής του ΔΕΠ στη Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 83-89 είναι 45% (καθηγητές 51%, αν. καθηγητές 50%, επίκ. καθηγητές 42% και λέκτορες 44%). Οι ΕΜΥ και οι φοιτητές έχουν ποσοστά συμμετοχής 31% και 17%, αντίστοιχα. Η συμμετοχή των φοιτητών είναι για όλα τα έτη κάτω του 40% και παρουσιάζει συνεχή και σταθερή πτωτική τάση. Μικρή πτωτική τάση παρουσιάζει και η συμμετοχή των καθηγητών, ενώ πτωτική τάση παρατηρείται για όλες τις κατηγορίες του ΔΕΠ από το 1985-86 και μετά.

Το ποσοστό θεμάτων των Η.Δ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 83-89 είναι 65%. Παρατηρείται μια μικρή ανοδική τάση κατά τα τελευταία χρόνια, στο ύψος του 75%.

Από το 1983 μέχρι το 1989 έγιναν 204 Γ.Σ. (κανονικές και ΔΕΠ), από τις οποίες 17,6% ματαιώθηκαν και 6,4% είχαν παρατηρητές. Το 83-84 36% των Γ.Σ. είχαν παρατηρητές, ενώ παρατηρητές εξακολουθούν να υπάρχουν και κατά τα τελευταία χρόνια.

Κατά την περίοδο 86-89 έγιναν 392 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ, από τις οποίες 2% ήταν για α' βαθμίδα, 10,5% για β' βαθμίδα, 66,8% για γ' βαθμίδα και 20,7% για δ' βαθμίδα. Πριν από τον Μάιο του 1986, 4 σχεδόν χρόνια μετά το Νόμο-Πλαίσιο, δεν είχε ολοκληρωθεί καμία κρίση. Για τις 392 θέσεις υπήρξαν 786 υποψήφιοι ή 2 υποψήφιοι ανά θέση (24 υποψήφιοι για 8 θέσεις α' βαθμίδας, 62 υποψήφιοι για 41 θέσεις β' βαθμίδας, 565 υποψήφιοι για 262 θέσεις γ' βαθμίδας και 135 υποψήφιοι για 81 θέσεις δ' βαθμίδας). Περισσότεροι υποψήφιοι εμφανίστηκαν για την α' βαθμίδα. Υπάρχουν επίσης και 206 επί πλέον θέσεις, για τις οποίες δεν ευρέθησαν στοιχεία, όπως βαθμίδα, κατηγορία θέσης, πέρασ της κρίσης, παραίτηση υποψηφίων κ.λπ.. Αξιοσημείωτος είναι ο μεγάλος αριθμός υποψηφίων που παρατηρείται κατά τις εξελίξεις των μελών του ΔΕΠ (7-8 συνυποψήφιοι). Συνήθως εκλέγεται το υπό εξέλιξη μέλος ΔΕΠ, εκτός εάν αποσύρει την υποψηφιότητά του και παραιτηθεί διότι εκρίθη θετικά συνήθως σε ανώτερη βαθμίδα σε άλλο ΑΕΙ.

Για να οριστεί εισηγητική επιτροπή για τις 392 θέσεις απαιτήθηκαν 446 Γ.Σ. ή 1,1 Γ.Σ. ανά θέση, με πιο πολλές για τη β' βαθμίδα.

Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις για τις 392 θέσεις απαιτήθηκαν 1,4 Γ.Σ. ανά θέση με πιο πολλές για την α' βαθμίδα. Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 392 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 83-89 ήταν 641 ημέρες, με μέσο χρόνο 414 ημέρες για την α' βαθμίδα, 955 για τη β', 617 για τη γ' και 584 για τη δ'. Κατά την καταληκτική ημερομηνία της συλλογής των στοιχείων (21/7/1989) υπήρχαν θέσεις των οποίων η κρίση καθυστερούσε από το 1984.

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι οι περισσότερες ημερομηνίες ορισμού της εισηγητικής επιτροπής καταγράφηκαν στα ερωτηματολόγια μας (με βάση την ημερομηνία του Φύλλου της Εφημερίδας της Κυβέρνησης στο οποίο δημοσιεύεται η προκήρυξη της θέσης), διότι δεν βρέθηκαν τα αντίστοιχα πρακτικά. Άλλωστε, στην αρχή κάθε έτους εξουσιοδοτείται ο πρόεδρος να ορίσει τις εισηγητικές επιτροπές. Έτσι, υπάρχουν 273 θέσεις με την ίδια ημερομηνία ορισμού της εισηγητικής επιτροπής.

Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήταν 234. Παρατηρείται μεγάλη και λεπτομερής εξειδίκευση του γνωστικού αντικειμένου.

5. Φυσικό Θεσσαλονίκης: Το ποσοστό συμμετοχής του ΔΕΠ στις Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 82-89 είναι 74%. Οι φοιτητές έχουν ποσοστό συμμετοχής 47%. Η συμμετοχή των φοιτητών σημειώνει συνεχή πτωτική τάση, ξεκινώντας κατά την περίοδο 82-83 με ποσοστό γύρω στο 75% και καταλήγοντας κατά την περίοδο 88-89 στο 10% περίπου. Στη συνέχεια, σημειώνεται μια πτωτική τάση και καταλήγει στο 40% κατά την περίοδο 88-89. Όλες οι κατηγορίες των μελών του ΔΕΠ παρουσιάζουν μια μικρή πτωτική τάση συμμετοχής στις Γ.Σ..

Το ποσοστό θεμάτων των Η.Δ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 82-89 είναι 69,6%. Παρατηρείται μια σημαντική πτώση του ποσοστού κατά την περίοδο 88-89 (38%).

Από το 1982 μέχρι το 1989 έγιναν 155 Γ.Σ., από τις οποίες 10,3% ματαιώθηκαν. Καμία Γ.Σ. δεν είχε παρατηρητές. Πολλές από τις Γ.Σ. ήταν Γ.Σ. των μελών του ΔΕΠ, οι οποίες προηγούνται των κανονικών Γ.Σ. (συνήθως το πρωί της ίδιας ημέρας). Στις πρωινές αυτές Γ.Σ. ορίζοντο τα εκλεκτορικά σώματα. Η πρακτική αυτή δεν συναντάται σε άλλα Τμήματα.

Κατά την περίοδο 82-89 έγιναν 94 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ για τις οποίες υπήρξαν 122 υποψήφιοι ή 1,3 υποψήφιοι ανά θέση (6 υποψήφιοι για 6 θέσεις α' βαθμίδας, 22 υποψήφιοι για 17 θέσεις β' βαθμίδας, 67 υποψήφιοι για 52 θέσεις γ' βαθμίδας και 27 υποψήφιοι για 19 θέσεις δ' βαθμίδας). Υπάρχουν επίσης και 5 επί πλέον θέσεις, για τις οποίες δεν ευρέθησαν οι κρίσεις στα πρακτικά ή δεν ολοκληρώθηκαν ή παραιτήθηκαν οι υποψήφιοι. Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή για τις 94 θέσεις απαιτήθηκαν 1,2 Γ.Σ. ανά θέση με πιο πολλές για τη β' βαθμίδα. Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις για τις 94 θέσεις απαιτήθηκαν 180 Γ.Σ. ή 1,9 Γ.Σ. ανά θέση με πιο πολλές για τη γ' βαθμίδα και πιο λίγες για την α' βαθμίδα. Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 94 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 82-89 ήταν 66 ημέρες, με μέσο χρόνο 65 ημέρες για την α' βαθμίδα, 56 για τη β' βαθμίδα, 73 για τη γ' βαθμίδα και 67 για τη δ' βαθμίδα. Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήσαν 34. Παρατηρείται μεγάλη εξειδίκευση του γνωστικού αντικειμένου. Το Τμήμα έχει 5 τομείς, στους τίτλους των οποίων περιλαμβάνονται 9 γνωστικά θέματα.

Πολλές από τις Γ.Σ. του Τμήματος ήσαν Γ.Σ. μόνο των μελών ΔΕΠ με μοναδικό θέμα τον ορισμό εκλεκτορικού σώματος. Έτσι, έχουμε δύο Γ.Σ. την ίδια μέρα. Η πρώτη ήταν των μελών ΔΕΠ και η δεύτερη η κανονική.

6. Χημικό Θεσσαλονίκης: Το ποσοστό συμμετοχής του ΔΕΠ στις Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 82-89 είναι 92%. Οι φοιτητές έχουν ποσοστό συμμετοχής 30%. Το ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών είναι χαμηλό, κάτω του 40%, και σημειώνει διακυμάνσεις. Το ποσοστό συμμετοχής των ΕΜΥ σημειώνει πτωτική τάση καταλήγοντας στο 60% κατά την περίοδο 88-89.

Το ποσοστό θεμάτων των Η.Λ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 82-89 είναι 91,5%. Παρατηρείται μέγιστο ποσοστό 100% κατά την περίοδο 85-86 και μια πτώση του ποσοστού στο 79% κατά την περίοδο 88-89.

Από το 1982 μέχρι το 1989 έγιναν 122 Γ.Σ.. Κατά την ίδια περίοδο έγιναν 99 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ για τις οποίες υπήρξαν 155 υποψήφιοι ή 1,6 υποψήφιοι ανά θέση (3 υποψήφιοι για 3 θέσεις στην α' βαθμίδα, 18 υποψήφιοι για 16 θέσεις στη β' βαθμίδα, 72 υποψήφιοι για 49 θέσεις στη γ' βαθμίδα, 60 υποψήφιοι για 29 θέσεις στη δ' βαθμίδα και 2 υποψήφιοι για 2 θέσεις ειδικού επιστήμονα). Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή για τις 99 θέσεις

απαιτήθηκαν 101 Γ.Σ.. Όλοι οι ορισμοί των εισηγητικών επιτροπών έγιναν φυσιολογικά με μία Γ.Σ., με εξαίρεση τη β' βαθμίδα που απαιτήθηκαν παραπάνω 2 Γ.Σ.. Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις για τις 99 θέσεις απαιτήθηκαν 1,5 Γ.Σ. ανά θέση με πιο πολλές για τη γ' βαθμίδα. Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 99 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 82-89 ήταν 46 ημέρες, με μέσο χρόνο 78 ημέρες για την α' βαθμίδα, 45 ημέρες για τη β' βαθμίδα, 48 ημέρες για τη γ' βαθμίδα, 43 ημέρες για τη δ' βαθμίδα και 48 ημέρες για τους ειδικούς επιστήμονες. Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήσαν 37. Παρατηρείται μεγάλη εξειδίκευση του γνωστικού αντικειμένου. Το Τμήμα έχει 4 Τομείς, στους τίτλους των οποίων περιλαμβάνονται 9 θέματα.

7. Φιλολογικό Θεσσαλονίκης: Το ΔΕΠ συμμετέχει στις Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 84-89 με ποσοστό συμμετοχής 77,66% και οι φοιτητές με ποσοστό συμμετοχής 27,28%. Η συμμετοχή των φοιτητών είναι χαμηλή και παρουσιάζει πτωχική τάση, αρχίζοντας με 45% το 84-85 φθάνει σχεδόν το 5% κατά την περίοδο 88-89. Η συμμετοχή του ΔΕΠ παρουσιάζει σταθερή ανοδική τάση.

Το ποσοστό θεμάτων των Η.Δ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 84-89 είναι 85,25%. Παρατηρείται μια σταθερή άνοδος στην ολοκλήρωση των θεμάτων, που από 75,83% κατά την περίοδο 84-85 φτάνει το 100% κατά την περίοδο 88-89.

Κατά την υπό εξέταση περίοδο έγιναν 64 Γ.Σ. από τις οποίες 57,8% είχαν εκλογή (κρίση). Συνολικά έγιναν 38 εκλογές μελών ΔΕΠ για τις οποίες υπήρχαν 45 υποψήφιοι, δηλαδή 1,2 υποψήφιοι ανά θέση (2 υποψήφιοι για 2 θέσεις στην α' βαθμίδα, 10 υποψήφιοι για 8 θέσεις στη β' βαθμίδα, 18 υποψήφιοι για 17 θέσεις στη γ' βαθμίδα και 15 υποψήφιοι για 11 θέσεις στη δ' βαθμίδα). Υπάρχουν επίσης και 5 επί πλέον θέσεις για τις οποίες δεν ευρέθησαν στοιχεία, όπως η ημερομηνία ορισμού της εισηγητικής επιτροπής (έγινε από την Κοσμητεία), το πέρας της κρίσης κ.λπ.. Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή απαιτήθηκε 1 Γ.Σ. ανά θέση για όλες τις βαθμίδες. Εδώ έχουμε άριστη επίδοση ως προς την παράμετρο αυτή. Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις για τις 38 θέσεις απαιτήθηκαν 42 Γ.Σ. (1,1 Γ.Σ. ανά θέση, 2 παραπάνω Γ.Σ. στη γ' βαθμίδα και ανά μία Γ.Σ. στις β' και δ' βαθμίδες). Ο μέσος χρόνος της εισηγητικής επιτροπής για τις 38 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 84-89 ήταν 77 ημέρες, με μέσο χρόνο 59 ημέρες για την α' βαθμίδα, 101

ημέρες για τη β' βαθμίδα, 71 ημέρες για τη γ' βαθμίδα και 75 ημέρες για τη δ' βαθμίδα. Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήσαν 13. Δεν παρατηρείται εξειδίκευση του γνωστικού αντικειμένου. Το Τμήμα έχει 3 τομείς, στους τίτλους των οποίων περιλαμβάνονται 4 γνωστικά θέματα.

8. Ιστορικό-Αρχαιολογικό Θεσ/νίκης: Το ποσοστό συμμετοχής του ΔΕΠ στις Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 84-89 είναι 80,41%. Οι ΕΜΥ και οι φοιτητές είχαν ποσοστά συμμετοχής 63% και 34,1%, αντίστοιχα. Παρατηρείται σταθερή ανοδική τάση της συμμετοχής του ΔΕΠ. Επίσης παρατηρείται συνεχής πτωτική τάση της συμμετοχής των φοιτητών από 42%, το 84-85, στο 15% περίπου, το 88-89. Το ποσοστό θεμάτων Η.Δ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 84-89 είναι 88,7%. Παρατηρείται ανοδική τάση κατά την περίοδο 86-87 στο ύψος του 95,89% και πτωτική (79,59%) κατά την περίοδο 88-89.

Από το 1984 μέχρι το 1989 έγιναν 70 Γ.Σ., όλες χωρίς παρατηρητές. Κατά την ίδια περίοδο έγιναν 31 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ και ΕΜΥ για τις οποίες υπήρξαν 40 υποψήφιοι, ή 1,3 υποψήφιοι ανά θέση (5 υποψήφιοι για 4 θέσεις στην α' βαθμίδα, 8 υποψήφιοι για 7 θέσεις στη β' βαθμίδα, 14 υποψήφιοι για 13 θέσεις στη γ' βαθμίδα, 11 υποψήφιοι για 5 θέσεις στη δ' βαθμίδα και 2 υποψήφιοι για 2 θέσεις ΕΜΥ). Περισσότεροι υποψήφιοι εμφανίστηκαν για τη δ' βαθμίδα (2,2 υποψήφιοι ανά θέση). Υπάρχουν επίσης και 4 επί πλέον θέσεις για τις οποίες δεν ευρέθησαν στα πρακτικά η ημερομηνία ορισμού της εισηγητικής επιτροπής ή η κρίση. Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή για τις 31 θέσεις απαιτήθηκαν 34 Γ.Σ., 2 περισσότερες για τη β' βαθμίδα και μια για τη γ'. Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις για τις 31 θέσεις απαιτήθηκαν 35 Γ.Σ.. Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 31 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 84-89 ήταν 127 ημέρες, με μέσο χρόνο 119 ημέρες για την α' βαθμίδα, 96 ημέρες για τη β' βαθμίδα, 161 ημέρες για τη γ' βαθμίδα, 101 ημέρες για τη δ' βαθμίδα και 102 ημέρες για τους ΕΜΥ.

Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήσαν 18. Παρατηρείται μικρή εξειδίκευση του γνωστικού αντικειμένου. Το Τμήμα έχει 3 τομείς, στους τίτλους των οποίων εμφανίζονται 10 γνωστικά θέματα.

9. Φιλοσοφικό-Ψυχοπαιδαγωγικό Θεσ/νίκης: Το ποσοστό συμμετοχής του ΔΕΠ στις Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 84-89 είναι 70,89% και των φοιτητών 24,13%. Παρατηρούμε χαμηλή συμμετοχή των καθηγητών στην αρχική περίοδο 84-85 σε σχέση με το υπόλοιπο ΔΕΠ, η οποία παρουσιάζει ανοδική τάση στη συνέχεια που φθάνει κατά την περίοδο 86-87 να είναι η μεγαλύτερη από όλο το ΔΕΠ, στο ύψος του 85%. Το υπόλοιπο ΔΕΠ παρουσιάζει διακυμάνσεις. Αξιοσημείωτη είναι η συμμετοχή των φοιτητών που σημειώνει πτωτική τάση καθ' όλη την περίοδο. Την τελευταία όμως περίοδο 88-89 ξεπερνάει το αρχικό ποσοστό συμμετοχής, που ήταν κάτω του 40%, και φθάνει στο ύψος του 55% περίπου.

Το ποσοστό θεμάτων των Η.Α. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 84-89 είναι 70,2%. Παρατηρείται ανοδική τάση κατά τα τρία πρώτα χρόνια που φθάνει στο ύψος του 80,95% και στη συνέχεια αρχίζει μια πτωτική τάση που φθάνει στο 52,38% το 88-89.

Από το 1984 μέχρι το 1989 έγιναν 70 Γ.Σ. από τις οποίες σημαντικό ποσοστό (21,4%) ματαιώθηκε. Δεν έχουμε παρατηρητές.

Κατά την περίοδο αυτή έγιναν 21 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ και ΕΜΥ για τις οποίες υπήρξαν 31 υποψήφιοι ή 1,5 υποψήφιοι ανά θέση (2 υποψήφιοι για 2 θέσεις στην α' βαθμίδα, 2 υποψήφιοι για 2 θέσεις στη β' βαθμίδα, 19 υποψήφιοι για 12 θέσεις στη γ' βαθμίδα, 6 υποψήφιοι για 3 θέσεις στη δ' βαθμίδα και 2 υποψήφιοι για 2 θέσεις ΕΜΥ). Περισσότεροι υποψήφιοι εμφανίστηκαν για τη δ' βαθμίδα (2 υποψήφιοι ανά θέση). Υπάρχουν επίσης και 12 επί πλέον θέσεις για τις οποίες δεν ευρέθηκε ο ορισμός της εισηγητικής επιτροπής, διότι προφανώς είχε γίνει από τη Γ.Σ. της ενοποιημένης Φιλοσοφικής Σχολής. Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή για τις 21 θέσεις απαιτήθηκαν 25 Γ.Σ. με πιο πολλές για την α' βαθμίδα (2 Γ.Σ. ανά θέση α' βαθμίδας).

Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις για τις 21 θέσεις απαιτήθηκαν 1,8 Γ.Σ. ανά θέση με πιο πολλές για τη γ' και δ' βαθμίδα. Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 21 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 84-89 ήταν 74 ημέρες, με μέσο χρόνο 124 ημέρες για την α' βαθμίδα, 39 ημέρες για τη β' βαθμίδα, 77 ημέρες για τη γ' βαθμίδα, 71 ημέρες για τη δ' βαθμίδα και 42 ημέρες για τους ΕΜΥ. Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήταν 17. Παρατηρείται κάποια εξειδίκευση του γνωστικού

αντικειμένου αν λάβει κανείς υπόψη του ότι το Τμήμα έχει 3 τομείς, στους τίτλους των οποίων περιλαμβάνονται 3 γνωστικά θέματα.

10. Ιατρική Θεσσαλονίκης: Το ποσοστό συμμετοχής του ΔΕΠ στις Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 84-89 είναι 70,85%. Οι ΕΜΥ και οι φοιτητές είχαν ποσοστά συμμετοχής 53,5% και 34,04%, αντίστοιχα. Παρατηρείται υψηλό ποσοστό συμμετοχής των καθηγητών, αναπλ. καθηγητών, επίκ. καθηγητών και ΕΜΥ κατά την περίοδο 85-86 (πάνω από 80%). Οι φοιτητές φθάνουν σε ποσοστό συμμετοχής 41% το 85-86 που φθίνει συνεχώς μέχρι το 22% περίπου το 1988-89.

Το ποσοστό θεμάτων των Η.Δ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 84-89 είναι 57,4%. Παρατηρείται μια σημαντική ανοδική τάση κατά τις τελευταίες περιόδους που φθάνει στο ύψος του 85,71%.

Από το 1984 μέχρι το 1989 έγιναν 94 Γ.Σ., από τις οποίες 6,4% ματαιώθηκαν, 96,8% είχαν κρίση (εκλογή) και 1,1% είχαν παρατηρητές. Υπήρξαν και άλλες 63 Γ.Σ. για τις οποίες δεν ευρέθησαν στοιχεία. Οι περισσότερες από αυτές (45 το πλήθος) δεν έγιναν λόγω έλλειψης απαρτίας.

Κατά την ίδια περίοδο έγιναν 171 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ για τις οποίες υπήρξαν 214 υποψήφιοι, ή 1,25 υποψήφιοι ανά θέση (5 υποψήφιοι για 4 θέσεις α' βαθμίδας, 25 υποψήφιοι για 23 θέσεις β' βαθμίδας, 93 υποψήφιοι για 71 θέσεις γ' βαθμίδας, 91 υποψήφιοι για 73 θέσεις δ' βαθμίδας). Υπάρχουν επίσης και 54 επί πλέον θέσεις για τις οποίες δεν ευρέθησαν στοιχεία, όπως βαθμίδα, κατηγορία θέσης, πέρας της κρίσης, παραίτηση υποψηφίου. Για 45 θέσεις, είτε εκκρεμούν είτε παραιτήθηκαν οι υποψήφιοι (από το 1985). Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή για τις 171 θέσεις απαιτήθηκαν 2,2 Γ.Σ. ανά θέση, με πιο πολλές για τη γ' βαθμίδα (188 Γ.Σ. για 71 θέσεις). Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις για τις παραπάνω θέσεις απαιτήθηκαν 1,2 Γ.Σ. ανά θέση. Οι κρίσεις των καθηγητών έγιναν κανονικά ως προς την παράμετρο αυτή (1 Γ.Σ. ανά θέση, ενώ για 69 θέσεις γ' βαθμίδας απαιτήθηκαν 84 Γ.Σ.). Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 171 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 84-89 ήταν 399 ημέρες, με μέσο χρόνο 493 ημέρες για την α' βαθμίδα, 762 ημέρες για τη β' βαθμίδα, 451 ημέρες για τη γ' βαθμίδα και 224 ημέρες για τη δ' βαθμίδα. Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήσαν 69. Παρατηρείται μεγάλη και λεπτομερής εξειδίκευση του γνωστικού αντικειμένου.

11. Μαθηματικό Ιωαννίνων: Το ΔΕΠ συμμετέχει στη Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 1983-89 με ποσοστό συμμετοχής 76,5% και οι φοιτητές με 29%. Η συμμετοχή των φοιτητών είναι χαμηλή (κάτω του 41% για όλα τα έτη) και παρουσιάζει διακυμάνσεις.

Το ποσοστό θεμάτων των Η.Λ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 1983-89 είναι 55%. Παρατηρείται μια απότομη πτώση ολοκλήρωσης θεμάτων με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 1985-86, από 83% σε 37%. Από το έτος αυτό και μετά το μέσο ποσοστό ολοκλήρωσης θεμάτων είναι 42,5%.

Κατά την υπό εξέταση περίοδο έγιναν 115 Γ.Σ. με υψηλό ποσοστό ματαίωσης (19,1%) και την ίδια περίοδο έγιναν 52 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ για τις οποίες υπήρξαν 64 υποψήφιοι, ή 1,2 υποψήφιοι ανά θέση (9 υποψήφιοι για 7 θέσεις α' βαθμίδας, 22 υποψήφιοι για 18 θέσεις β' βαθμίδας, 26 υποψήφιοι για 21 θέσεις γ' βαθμίδας, 6 υποψήφιοι για 5 θέσεις δ' βαθμίδας και 1 υποψήφιος για 1 θέση ειδικού επιστήμονα). Υπάρχουν επίσης και τρεις επί πλέον θέσεις για τις οποίες δεν ευρέθησαν στοιχεία, όπως βαθμίδα, κατηγορία θέσης κ.λπ.. Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή για τις 52 θέσεις απαιτήθηκαν 1,3 Γ.Σ. ανά θέση, με πιο πολλές για τη β' βαθμίδα. Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις για τις 52 θέσεις απαιτήθηκαν 1,25 Γ.Σ. ανά θέση με πιο πολλές για τη θέση του ειδικού επιστήμονα. Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 52 αυτές θέσεις ήταν 71 ημέρες, με μέσο χρόνο 131 ημέρες για την α' βαθμίδα, 81 ημέρες για τη β', 47 για τη γ', 65 για τη δ' και 34 για τη θέση ειδικού επιστήμονα. Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήταν 9. Το Τμήμα έχει 4 τομείς, οι τίτλοι των οποίων περιλαμβάνουν 8 γνωστικά θέματα.

12. Φυσικό Ιωαννίνων: Το ΔΕΠ συμμετέχει στη Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 82-89 με ποσοστό συμμετοχής 63% και οι φοιτητές με 44%.

Το ποσοστό θεμάτων Η.Λ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 82-89 είναι 51% με μέγιστο ποσοστό 68% την περίοδο 82-83 και ελάχιστο ποσοστό 41% την περίοδο 84-85.

Από το 1982 μέχρι το 1989 έγιναν 103 Γ.Σ., όλες χωρίς παρατηρητές. 15,5% των Γ.Σ. ματαιώθηκαν. Κατά την ίδια περίοδο έγιναν 29 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ για τις οποίες υπήρξαν 41 υποψήφιοι ή 1,4 υποψήφιοι ανά θέση (14 υποψήφιοι για 10 θέσεις

β' βαθμίδας, 19 υποψήφιοι για 14 θέσεις γ' βαθμίδας και 8 υποψήφιοι για 5 θέσεις δ' βαθμίδας). Στα παραπάνω στοιχεία δεν περιλαμβάνονται 3 κρίσεις (εκλογές) λόγω έλλειψης στοιχείων, όπως βαθμίδα, παραίτηση υποψηφίου, πέρας της κρίσης. Σημειώνουμε ότι καθ' όλη την περίοδο 82-89 δεν υπάρχει κρίση που να αφορά θέση της α' βαθμίδας. Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή για τις 29 θέσεις απαιτήθηκαν 1,1 Γ.Σ. ανά θέση. Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις (εκλογές) για τις 29 θέσεις απαιτήθηκαν 1,7 Γ.Σ. ανά θέση (1,2 ανά θέση β' βαθμίδας, 2,2 ανά θέση γ' βαθμίδας και 1 ανά θέση δ' βαθμίδας). Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 29 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 82-89 ήταν 93 ημέρες, με μέσο χρόνο 111 ημέρες για τη β' βαθμίδα, 84 ημέρες για τη γ' βαθμίδα και 87 ημέρες για τη δ' βαθμίδα. Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήταν 14. Παρατηρείται μικρή εξειδίκευση του γνωστικού αντικειμένου. Το Τμήμα έχει 4 τομείς, στους τίτλους των οποίων περιλαμβάνονται 9 γνωστικά θέματα.

13. Χημικό Ιωαννίνων: Το ΔΕΠ συμμετέχει στη Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 85-89 με ποσοστό συμμετοχής 75% και οι φοιτητές με ποσοστό συμμετοχής 31%. Σημειώνουμε ότι κατά την περίοδο 82-85 δεν υπάρχουν τα σχετικά στοιχεία στα πρακτικά των Γ.Σ. του Τμήματος.

Το ποσοστό θεμάτων των Η.Λ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 85-89 είναι 87%, με μέγιστο ποσοστό 96% την περίοδο 86-87. Για την περίοδο 82-85 (60 Γ.Σ.) δεν υπάρχουν στοιχεία.

Από το 1982 μέχρι το 1989 έγιναν 117 Γ.Σ., από τις οποίες μόνο 6,25% των Γ.Σ. της περιόδου 82-83 είχαν παρατηρητές. Κατά την περίοδο 83-89 έγιναν 49 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ για τις οποίες υπήρξαν 55 υποψήφιοι ή 1,1 υποψήφιοι ανά θέση (5 υποψήφιοι για 3 θέσεις α' βαθμίδας, 8 υποψήφιοι για 8 θέσεις β' βαθμίδας, 25 υποψήφιοι για 22 θέσεις γ' βαθμίδας, 14 υποψήφιοι για 13 θέσεις δ' βαθμίδας και 3 υποψήφιοι για 3 θέσεις ειδικού επιστήμονα). Για 4 άλλες κρίσεις που έγιναν δεν υπάρχουν στοιχεία (για 3 θέσεις σταμάτησε η διαδικασία). Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή για τις 49 θέσεις απαιτήθηκαν 1,6 Γ.Σ. ανά θέση.

Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις για τις 49 θέσεις απαιτήθηκαν 1,3 Γ.Σ. ανά θέση με πιο πολλές για τις θέσεις α' βαθμίδας. Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 49 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 82-89 ήταν 87 ημέρες, με μέσο

χρόνο 212 ημέρες για την α' βαθμίδα, 139 ημέρες για τη β' βαθμίδα, 74 ημέρες για τη γ' βαθμίδα, 59 ημέρες για τη δ' βαθμίδα και 43 ημέρες για τους ειδικούς επιστήμονες. Σημειώνουμε την πτωτική τάση του μέσου χρόνου από τις υψηλότερες προς τις χαμηλότερες βαθμίδες. Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήσαν 14. Παρατηρείται μικρή εξειδίκευση του γνωστικού αντικειμένου. Το Τμήμα έχει 4 τομείς, στους τίτλους των οποίων περιλαμβάνονται 7 γνωστικά θέματα.

14. Φιλολογικό Ιωαννίνων: Το ΔΕΠ συμμετέχει στη Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 1984-1989 με ποσοστό 69,42% και οι φοιτητές με ποσοστό 50,21%. Το ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών ακολουθεί μια αυξητική πορεία έως το ακαδημαϊκό έτος 1986-87, τα επόμενα έτη μειώνεται σημαντικά αλλά παραμένει περίπου σταθερό. Το ποσοστό των θεμάτων των Η.Δ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 1984-89 είναι 43,5%. Με εξαίρεση το ακαδημαϊκό έτος 1987-88, παρατηρείται μια πτωτική τάση στην ολοκλήρωση των θεμάτων ανά Γ.Σ., από 51,42%, το 1984-85, σε 40,1%, το 1988-89.

Κατά την περίοδο 1984-89 έγιναν 85 Γ.Σ., όλες χωρίς παρατηρητές. Κατά την ίδια περίοδο έγιναν 34 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ και ΕΜΥ για τις οποίες υπήρξαν 47 υποψήφιοι, δηλ. 1,4 υποψήφιοι ανά θέση (6 υποψήφιοι για 4 θέσεις στην α' βαθμίδα, 7 υποψήφιοι για 4 θέσεις στην β' βαθμίδα, 17 υποψήφιοι για 12 θέσεις στη γ' βαθμίδα, 7 υποψήφιοι για 7 θέσεις στη δ' βαθμίδα και 10 υποψήφιοι για 7 θέσεις ΕΜΥ). Περισσότεροι υποψήφιοι ανά θέση εμφανίζονται στη γ' βαθμίδα. Υπήρξαν επίσης και 2 επί πλέον θέσεις για τις οποίες δεν ευρέθησαν στοιχεία. Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή για τις 34 θέσεις απαιτήθηκαν 1,8 Γ.Σ. ανά θέση με πιο πολλές για τη β' βαθμίδα και τους ΕΜΥ (2 Γ.Σ. ανά θέση). Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις για τις θέσεις αυτές απαιτήθηκαν 2,8 Γ.Σ. ανά θέση, με πιο πολλές για τη γ' βαθμίδα (3,25 Γ.Σ.). Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 34 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 1984-89 ήταν 78 ημέρες, με μέσο χρόνο 118 ημέρες για την α' βαθμίδα, 85 ημέρες για τη β' βαθμίδα, 88 ημέρες για τη γ' βαθμίδα, 69 ημέρες για τη δ' βαθμίδα και 57 ημέρες για τους ΕΜΥ. Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήσαν 14. Παρατηρείται μικρή εξειδίκευση του γνωστικού αντικειμένου. Το Τμήμα έχει 3 τομείς και τίτλους των οποίων εμφανίζονται 4 γνωστικά θέματα.

15. Ιστορικό-Αρχαιολογικό: Το ποσοστό συμμετοχής του ΔΕΠ στις Γ.Σ. του Τμήματος για την περίοδο 1984-89 είναι 65%. Το αντίστοιχο ποσοστό για τους ΕΜΥ είναι 60% ενώ για τους φοιτητές 37%. Το ποσοστό συμμετοχής των καθηγητών αυξάνει μέχρι και την περίοδο 1986-87 οπότε και αρχίζει να ελαττώνεται. Αντίθετα, το ποσοστό συμμετοχής των αναπλ. καθηγητών μετά από μια μικρή μείωση την περίοδο 1985-86 παρουσιάζει μια αυξητική τάση με ένα μέγιστο (περίπου 86%) την περίοδο 1988-89. Για τους επίκ. καθηγητές, μετά από μια αύξηση την περίοδο 1985-86, παρατηρείται μια πτωτική τάση. Πτωτική τάση παρατηρείται και στο ποσοστό συμμετοχής των λεκτόρων και των ΕΜΥ. Τέλος, για τους φοιτητές η αυξητική τάση που παρατηρείται μέχρι και την περίοδο 1987-88 ακολουθείται από μια σημαντική μείωση την επόμενη περίοδο.

Το ποσοστό των θεμάτων των Η.Δ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 1984-89 είναι 77%. Μετά από μια σημαντική αύξηση την περίοδο 1985-86, σε σχέση με την περίοδο 1984-85, παρατηρείται μια πτωτική τάση στο ποσοστό των θεμάτων που ολοκληρώνονται ανά Γ.Σ..

Από το 1984 έως το 1989 έγιναν 73 Γ.Σ.. Παρατηρητές εμφανίζονται μόνο στην περίοδο 1984-85 και σε ποσοστό 13,3%.

Κατά την ίδια περίοδο έγιναν 27 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ για τις οποίες υπήρξαν 28 υποψήφιοι, δηλ. 1,03 υποψήφιοι ανά θέση (3 υποψήφιοι για 3 θέσεις α' βαθμίδας, 6 υποψήφιοι για 5 θέσεις β' βαθμίδας, 12 υποψήφιοι για 12 θέσεις γ' βαθμίδας και 7 υποψήφιοι για 7 θέσεις δ' βαθμίδας). Υπάρχουν επίσης και 7 επί πλέον θέσεις για τις οποίες δεν ευρέθησαν στοιχεία. Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή για τις 27 θέσεις απαιτήθηκαν 1,4 Γ.Σ. ανά θέση, με πιο πολλές για τη γ' βαθμίδα. Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις για τις 27 θέσεις απαιτήθηκαν 1,1 Γ.Σ. ανά θέση με πιο πολλές για τη γ' βαθμίδα (1,2 Γ.Σ. ανά θέση γ' βαθμίδας). Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 27 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 1984-89 ήταν 127 ημέρες, με μέσο χρόνο 134 ημέρες για την α' βαθμίδα, 156 για τη β' βαθμίδα, 126 για τη γ' βαθμίδα και 106 για τη δ' βαθμίδα. Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήταν 17. Παρατηρείται μικρή εξειδίκευση του γνωστικού αντικειμένου. Το Τμήμα έχει 4 τομείς και τίτλους, των οποίων εμφανίζονται 5 γνωστικά θέματα.

16. Φιλοσοφικό-Ψυχοπαιδαγωγικό Ιωαννίνων: Το ποσοστό συμμετοχής του ΔΕΠ στις Γ.Σ. του Τμήματος κατά την

περίοδο 84-89 είναι 72%. Οι ΕΜΥ και οι φοιτητές έχουν ποσοστά συμμετοχής 61% και 37%, αντίστοιχα. Παρατηρείται σταθερή πτωτική τάση του ποσοστού των φοιτητών.

Το ποσοστό θεμάτων των Η.Δ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 84-89 είναι 96,3%. Έγιναν 71 Γ.Σ., όλες χωρίς παρατηρητές. Κατά την ίδια περίοδο έγιναν 30 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ και ΕΜΥ για τις οποίες υπήρξαν 37 υποψήφιοι, ή 1,2 υποψήφιοι ανά θέση (4 υποψήφιοι για 3 θέσεις α' βαθμίδας, 6 υποψήφιοι για 6 θέσεις β' βαθμίδας, 7 υποψήφιοι για 6 θέσεις γ' βαθμίδας, 13 υποψήφιοι για 9 θέσεις δ' βαθμίδας). Υπάρχουν επίσης και 11 επί πλέον θέσεις για τις οποίες δεν ευρέθησαν στοιχεία (ορισμός εισηγητικής επιτροπής, πέρας κρίσης, παραίτηση υποψηφίου). Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις για τις 30 θέσεις απαιτήθηκαν 34 Γ.Σ.. Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 30 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 84-89 ήταν 38 ημέρες, με μέσο χρόνο 40 ημέρες για την α' βαθμίδα, 53 ημέρες για τη β' βαθμίδα, 40 ημέρες για τη γ' βαθμίδα, 37 ημέρες για τη δ' βαθμίδα και 27 ημέρες για τους ΕΜΥ. Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήσαν 18. Παρατηρείται μικρή εξειδίκευση του γνωστικού αντικειμένου. Το Τμήμα έχει 3 τομείς, στους τίτλους των οποίων περιλαμβάνονται 3 γνωστικά θέματα.

17. Ιατρική Ιωαννίνων: Το ποσοστό συμμετοχής του ΔΕΠ στις Γ.Σ. του Τμήματος κατά την περίοδο 82-88 είναι 52%. (Δεν έχουν καταγραφεί οι βαθμίδες των μελών του ΔΕΠ στα πρακτικά των Γ.Σ.). Οι φοιτητές έχουν ποσοστό συμμετοχής 30%. Η συμμετοχή όλων των βαθμίδων του ΔΕΠ καθώς και των φοιτητών παρουσιάζει μια σταθερή πτωτική τάση καθ' όλη την περίοδο εκτός από το ακαδημαϊκό έτος 87-88, κατά το οποίο παρατηρείται μια σημαντική άνοδος. Το ποσοστό θεμάτων των Η.Δ. των Γ.Σ. που ολοκληρώθηκαν κατά την αντίστοιχη Γ.Σ. για την περίοδο 82-88 είναι 38,4%. Παρατηρείται μια σημαντική πτώση την τελευταία περίοδο 87-88 στο ποσοστό του 7%.

Κατά την περίοδο αυτή έγιναν 119 Γ.Σ., όλες χωρίς παρατηρητές. Έγιναν επίσης και 52 άλλες Γ.Σ. χωρίς να υπάρχουν πλήρη στοιχεία στα πρακτικά.

Κατά την ίδια περίοδο έγιναν 109 εκλογές (κρίσεις) μελών ΔΕΠ και ειδικών επιστημόνων για τις οποίες υπήρξαν 129 υποψήφιοι, ή 1,2 υποψήφιοι ανά θέση (7 υποψήφιοι για 6 θέσεις α' βαθμίδας, 9 υποψήφιοι για 9 θέσεις β' βαθμίδας, 43 υποψήφιοι για 38 θέσεις γ'

βαθμίδας, 56 υποψήφιοι για 43 θέσεις δ' βαθμίδας και 14 υποψήφιοι για 13 θέσεις ειδικών επιστημόνων). Περισσότεροι υποψήφιοι εμφανίστηκαν για τη δ' βαθμίδα. Υπάρχουν επίσης και 9 επί πλέον θέσεις για τις οποίες δεν ευρέθηκε η κρίση ή εκκρεμούν ή δεν συνεχίστηκε η διαδικασία. Για να οριστεί η εισηγητική επιτροπή για τις 109 θέσεις απαιτήθηκαν 156 Γ.Σ. (1,4 Γ.Σ. ανά θέση με πιο πολλές για την α' βαθμίδα).

Για να ολοκληρωθούν οι κρίσεις για τις 109 θέσεις απαιτήθηκαν 2,6 Γ.Σ. ανά θέση, με πιο πολλές για τους ειδικούς επιστήμονες.

Ο μέσος χρόνος εργασίας της εισηγητικής επιτροπής για τις 109 θέσεις του Τμήματος κατά την περίοδο 82-88 ήταν 102 ημέρες, με μέσο χρόνο 83 ημέρες για την α' βαθμίδα, 74 ημέρες για τη β' βαθμίδα, 176 ημέρες για τη γ' βαθμίδα, 46 ημέρες για τη δ' βαθμίδα και 92 ημέρες για τους ειδικούς επιστήμονες.

Τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν ήταν 27. Παρατηρείται μικρότερη εξειδίκευση του γνωστικού αντικειμένου σε σχέση με τις Ιατρικές Σχολές Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΑ ΑΕΙ

Τα προηγούμενα αποτελέσματα για τα Τμήματα των ΑΕΙ που έλαβαν μέρος στην έρευνα συνοψίζονται ανά ΑΕΙ στους 3 πίνακες που ακολουθούν. Η υπό εξέταση περίοδος είναι η περίοδος 1982-89 (1985-89 για τα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής).

Για το Πανεπιστήμιο Αθηνών, το ΔΕΠ του Χημικού Τμήματος έρχεται πρώτο σε ποσοστό συμμετοχής στις Γ.Σ. (79%) και τελευταίο το ΔΕΠ της Ιατρικής με ποσοστό 45%. Το ποσοστό αυτό είναι αξιοσημείωτα χαμηλό. Τα ποσοστά συμμετοχής ανά κατηγορία προσωπικού του Ιατρικού Τμήματος είναι τα χαμηλότερα μεταξύ των Τμημάτων του Παν/μίου Αθηνών που έλαβαν μέρος στην έρευνα. Η συμμετοχή των φοιτητών είναι πολύ χαμηλή, ιδίως στην Ιατρική, που φθάνει το 16,7%. Από πλευράς ποσοστού θεμάτων που ολοκληρώνονται στις Γ.Σ., το Ιστορικό-Αρχαιολογικό έρχεται πρώτο, με ποσοστό 87%, και τελευταίο το Μαθηματικό, με ποσοστό 48%, ποσοστό επίσης αξιοσημείωτα χαμηλό. Το Μαθηματικό και η Ιατρική έχουν υψηλά ποσοστά Γ.Σ. με παρατηρητές (10,5% και 6,4%, αντίστοιχα). Κατά τη γνώμη των συγγραφέων, Γενικές Συνελεύσεις με παρατηρητές δεν είναι νόμιμες.

Οι πιο πολλές κρίσεις ΔΕΠ αφορούσαν πρώτα τη γ' βαθμίδα και στη συνέχεια τη β'. Τα χαμηλότερα ποσοστά κρίσεων στην α'

βαθμίδα έχει το Ιστορικό-Αρχαιολογικό όπου δεν κρίθηκαν καθηγητές από το 1985-1989 και δεν έγιναν εξελίξεις. Το Ιατρικό Τμήμα είχε ποσοστό κρίσεων στην καθηγητική βαθμίδα 2% ή 7 κρίσεις στις 392.

Τους περισσότερους υποψηφίους έχουν το Χημικό Τμήμα και το Ιατρικό Τμήμα. Ο μέσος αριθμός υποψηφίων είναι 2 ανά θέση. Ο αριθμός αυτός δεν είναι διαφωτιστικός, διότι είναι γνωστό ότι, όταν η θέση αφορά εξέλιξη υπάρχοντος μέλους ΔΕΠ στο Τμήμα, δεν υποβάλλει συνήθως υποψηφιότητα άλλο άτομο.

Το Μαθηματικό και το Χημικό Αθηνών παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη δυσκολία για τον ορισμό της εισηγητικής επιτροπής: 1,6 Γ.Σ. κατά μέσο όρο. Το Μαθηματικό Αθηνών παρουσιάζει τη μεγαλύτερη δυσκολία για την ολοκλήρωση της κρίσης: 3,02 Γ.Σ. κατά μέσο όρο.

Ο χρόνος μεταξύ ορισμού της εισηγητικής επιτροπής και της κρίσης, χρόνος εργασίας της Ε.Ε. είναι μια σημαντική παράμετρος λειτουργικότητας των Γ.Σ. για τα Τμήματα του Παν/μίου Αθηνών. Οι χρόνοι αυτοί σε ημέρες είναι: Μαθηματικό 110, Χημικό 723, Ιστορικό-Αρχαιολογικό 231 και Ιατρική 641. Μερικές ακρότατες τιμές για ορισμένες θέσεις παρατηρούνται για το Χημικό 1025 ημέρες, για την Ιατρική 1554 ημέρες.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν στο Παν/μιο Αθηνών. Είναι αυτονόητο ότι το γνωστικό αντικείμενο μιας θέσης που προκηρύσσεται δεν θα πρέπει να είναι «φωτογραφία» του γνωστικού αντικείμενου κάποιου ή κάποιων υποψηφίων. Εάν υπάρχει μια τέτοια ανάγκη σε ένα Τμήμα, η πρόκληση δεν θα έπρεπε να γίνεται με τη διαδικασία της προκήρυξης και ανοικτής κρίσης. Η αρχή αυτή δεν ετηρήθη στο Παν/μιο Αθηνών. Μεγάλη εξειδίκευση παρουσιάζουν τα γνωστικά αντικείμενα στα Τμήματα Μαθηματικών, Ιστορίας-Αρχαιολογίας και Ιατρικής, όπου καταρρίπτεται το πανελλήνιο ρεκόρ. Για 392 θέσεις χρησιμοποιήθηκαν 234 γνωστικά αντικείμενα. Ο αριθμός αυτός υπερβαίνει τον αριθμό των κύριων θεμάτων Ιατρικής των Medical Abstracts ή Reviews.

Η μικρή συμμετοχή των μελών της Γ.Σ. στις συνεδριάσεις του Τμήματος μπορεί να ερμηνευθεί με διάφορους τρόπους: (i) αδιαφορία των μελών της Γ.Σ., (ii) «χάσιμο χρόνου» διότι πιθανόν οι Γ.Σ. να είναι χρονοβόρες ή να ασχολούνται με επουσιώδη θέματα και (iii) τα μέλη της Γ.Σ. είναι πολυάσχολα και προτιμούν άλλες υποχρεώσεις παρά να συμμετέχουν στο κορυφαίο διοικητικό όργανο του Τμήματος. Σε Παν/μια του εξωτερικού, Γ.Σ. του Τμήματος γίνονται μια φορά το μήνα και διαρκούν το πολύ μια ώρα.

Σε πολλά Τμήματα σπάνια επιτυγχάνεται απαρτία στη Γ.Σ.. Για το λόγο αυτό εφαρμόζεται το εξής «τέχνασμα» αν δεν υπάρχει απαρτία σε μισή ώρα από την προκαθορισθείσα ώρα συνεδρίασης, η Γ.Σ. ματαιώνεται και αρχίζει αμέσως νέα Γ.Σ., με την ίδια Η.Δ., οπότε, σύμφωνα με το νόμο, δεν απαιτείται η προβλεπόμενη απαρτία. Αρκούν όσα μέλη είναι παρόντα.

Η ολοκλήρωση των θεμάτων των Η.Δ. στις Γ.Σ. είναι μια άλλη χαρακτηριστική παράμετρος δυσλειτουργίας της Γ.Σ.. Το πόσα θέματα ολοκληρώνονται εξαρτάται από τη διαδικασία ή τον κανονισμό που τηρεί ο εκάστοτε πρόεδρος του Τμήματος και από τη στάση, συμπεριφορά, συνήθειες, αντιθέσεις, επιστημονικές ή πολιτικές κ.λπ., μεταξύ των μελών της Γ.Σ. ή ομάδων αυτών. Είναι αυτονόητο ότι, όταν για κάθε θέμα τα μέλη της Γ.Σ. λαμβάνουν το λόγο, ζητούν να γράφονται όσα λένουν, επανέρχονται κ.λπ. χωρίς περιορισμό, είναι αδύνατο να προχωρήσουν τα θέματα. Στο άλλο άκρο βέβαια είναι η περίπτωση που ο πρόεδρος «βάζει» 2 ή 3 μόνο θέματα στην Η.Δ. με την προοπτική να ολοκληρωθούν. Τότε τα θέματα συσσωρεύονται στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους και καθυστερούν για μεγάλο χρονικό διάστημα.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΠΙΝΑΚΑΣ Ι ΠΕΡΙΟΔΟΣ: 1982-89*

ΤΜΗΜΑ*	Αρ. Γ.Σ.	Ποσοτά Συμμετοχής στις Γενικές Συνελεύσεις										Ποσοτά Γ.Σ. με Παρατηρήσες
		Α	Β	Γ	Λ	Ε	Φ	ΔΕΠ	Ματαίωση	Κρίση	Παρατηρήσες	
Μαθηματικό	124	60,56	77,18	70,78	68,97	70,06	45,62	68,29	48,01	9,7	59,7	10,5
Χημικό	100	66,14	81,72	82,72	76,56	63,39	35,65	78,69	75,5	4	37	1
Ιστορικό- Αρχαιολογικό	-	87,68	91,83	77,81	72,35	75,52	18,48	77,49	87,3	2,3	67,4	0
Ιατρική	204	50,7	50,27	41,84	43,53	30,92	16,67	45,01	64,8	17,6	62,3	6,4

Α=Καθηγητής, Β=Αναπλ. Καθηγητής, Γ=Επίκ. Καθηγητής, Λ=Λέκτορας, Ε=ΕΜΥ, Φ=Φοιτητής.

* Για μερικά Τμήματα, τα ποσοτά που παρατίθενται αναφέρονται σε χρονικές περιόδους πριν το 1982-89, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των στοιχείων από τα πρακτικά. Το Φυσικό δήλωσε ότι δεν υπάρχουν στοιχεία. Δεν κατέστη δυνατό να πάρουμε στοιχεία από το Φιλολογικό και Φ.Π.Ψ. παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (συνέχεια)

ΤΜΗΜΑ*	Ποσοτά κρίσεων ανά βαθμίδα				Κρίσεις (θέσεις)		Μέσος αριθμός υποψηφίων	Μέσος αριθμός Γ.Σ. για ορισμό εισ.επιτρ.	Μέσος αριθμός Γ.Σ. για ολοκλήρωση των κρίσεων (εκλογών)	Μέσος χρόνος μεταξύ ορισμού εισ.επιτρ. και κρίσης	
	A	B	Γ	Δ	Ειδ.Επιστ.	που καταγρ.					με πλήρη στοιχεία
Μαθηματικό	7,2	27,7	47	18,1	Δεν κρίθ. εισ.επιστ.	96	83	1,3	1,6	3,02	111
Χημικό	4,3	10,6	76,6	5,5	Δεν κρίθ. ειδ.επιστ.	66	47	2,04	1,6	1,6	723
Ιστορικό-Αρχαιολογικό	Δεν κρίθ. καθηγητές	21,7	65,2	13,1	Δεν κρίθ. ειδ.επιστ.	42	23	1,2	1,1	1,1	231
Ιατρική	2	10,5	66,8	20,7	Δεν κρίθ. ειδ.επιστ.	605	392	2	1,1	1,4	641

A=Καθηγητής, B=Αναπλ. Καθηγητής, Γ=Επίκ. Καθηγητής, Δ=Λέκτορας, E=ΕιμΥ, Φ=Φοιτητής.

* Για μερικά Τμήματα, τα ποσοστά που παρατίθενται αναφέρονται σε χρονικές περιόδους πριν το 1982-89, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των στοιχείων από τα πρακτικά. Το Φυσικό δόλωσε ότι δεν υπάρχουν στοιχεία. Δεν κατέστη δυνατό να πάρουμε στοιχεία από το Φιλολογικό και Φ.Π.Ψ. παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
 ΠΙΝΑΚΑΣ 2
 Περίοδος: 1982-89*

ΤΜΗΜΑ*	Αρ. Γ.Σ.	Ποσοτά συμμετοχής στις Γενικές Συνελεύσεις								Ποσοστό θεμάτων Γ.Σ. που ολοκληρώθη κάν	Ποσοτά Γ.Σ. με	
		Α	Β	Γ	Λ	Ε	Φ	ΔΕΠ	Ματαίωση		Κρίση	Παρατηρήσ.
Φυσικό	155	75,85	80,4	72,08	71,76	72,86	47,33	73,85	69,6	10,3	49,7	0
Χημικό	122	92,97	92,35	91,4	91,52	83,48	29,48	91,88	91,5	0,8	72,9	0
Φιλολογικό	64	76,9	78,78	76,47	78,75	77,19	27,28	77,66	85,25	4,7	57,8	1,6
Ιστορικό- Αρχαιολογ.	70	Δεν κρατούν στοιχεία ανά βαθμίδα ΔΕΠ		63	34,1	80,41			88,7	4,3	51,4	0
Ψυχολογικό	70	69,31	72,05	69,71	72,13	73,35	24,13	70,89	70,2	21,4	61,4	0
Ιατρική	94	70,27	77,27	71,71	67,51	53,5	34,4	70,85	57,4	6,4	98,8	1,1

A=Καθηγητής, B=Αναπλ. Καθηγητής, Γ=Επικ. Καθηγητής, Λ=Λέκτορας, Ε=ΕΜΥ, Φ=Φοιτητής.

* Για μερικά Τμήματα, τα ποσοτά που παρατίθενται αναφέρονται σε χρονικές περιόδους πριν το 1982-89, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των στοιχείων από τα πρακτικά. Το Μαθηματικό ανήρθηκε να δώσει στοιχεία.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (συνέχεια)

ΤΜΗΜΑ*	Ποσοστά κρίσεων ανά βαθμίδα					Κρίσεις (θέσεις)		Μέσος αριθμός υποψηφίων	Μέσος αριθμός Γ.Σ. για ορισμό εισ.επιτρ.	Μέσος αριθμός Γ.Σ. για ολοκλήρωση των κρίσεων (εκλογών)	Μέσος χρόνος μεταξύ ορισμού εισ.επιτρ. και κρίσης
	A	B	Γ	Δ	Ειδ.Επιστ.	που καταγράφ.	με πλήρη στοιχεία				
Φυσικό	6,4	18,1	55,3	20,2	Δεν κρίθηκ. ειδ.επιστ.	100	94	1,3	1,2	1,9	66
Χημικό	3	16,2	49,5	29,3	2	104	99	1,6	1,02	1,5	46
Φιλολογικό	5,3	21,1	44,7	28,9	Δεν κρίθηκ. ειδ.επιστ.	43	38	1,2	1	1,1	77
Ιστορικό-Αρχαιολογ.	12,9	22,6	41,9	16,1	6,5	35	31	1,3	1,1	1,1	127
Ψυχολογικό-Γαλτικό	9,5	9,5	57,2	14,3	9,5	33	21	1,5	1,2	1,8	74
Παιδαγωγική	2,3	13,5	41,5	42,7	Δεν κρίθηκ. ειδ.επιστ.	225	171	1,25	2,2	1,2	399

A=Καθηγητής, B=Αναπλ. Καθηγητής, Γ=Επίκ. Καθηγητής, Δ=Λέκτορας, Ε=ΕΜΥ, Φ=Φοιτητής.

* Για μερικά Τμήματα, τα ποσοστά που παρατίθενται αναφέρονται σε χρονικές περιόδους πριν το 1982-89, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των στοιχείων από τα πρακτικά. Το Μαθηματικό ανήρθηκε να δώσει στοιχεία.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ **ΠΙΝΑΚΑΣ 3**
Περίοδος: 1982-89*

ΤΜΗΜΑ*	Αρ. Γ.Σ.	Ποσοτά συμμετοχής στις Γενικές Συνελεύσεις							Ποσοτά θεμάτων Γ.Σ. που ολοκληρώθη- καν	Ποσοτά Γ.Σ. με		
		A	B	Γ	Δ	E	Φ	ΔΕΠ		Ματαίωση	Κρίση	Παρατηρητές
Μαθηματικό	115	72,11	84,4	78,34	75,26	68,06	28,95	76,58	55,3	19,1	60,9	0,9
Φυσικό	103	51,99	58,25	76,58	64,64	76,55	44,29	62,93	51,2	15,5	41,7	0
Χημικό	137	76,59	80,76	82,36	67,15	75	31,08	74,61	86,8	5,9	56,7	0,9
Φιλολογικό	85	Δεν κρατούν στοιχεία ανά βαθμίδα ΔΕΠ		53,7	50,21	69,42			43,5	2,4	64,7	0
Ιστορικό- Αρχαιολογ.	-	60,99	67,38	72,54	62,17	60,82	36,9	65,08	76,9	6,8	57,5	2,7
Ψυχολογικό- Ψυχολογ.	69	Δεν κρατούν στοιχεία ανά βαθμίδα ΔΕΠ		62,41	36,67	71,65			96,3	0	62,3	0
Ιατρική	119	Δεν κρατούν στοιχεία ανά βαθμίδα ΔΕΠ		44,8	30,06	51,57			38,4	26,1	51,3	0

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (συνέχεια)

ΤΜΗΜΑ*	Ποσοστά κρίσεων ανά βαθμίδα						Κρίσεις (θέσεις)		Μέσος αριθμός Γ.Σ. για ορισμό των κρίσεων εις.επιτρ.	Μέσος αριθμός Γ.Σ. για ολοκλήρωση των κρίσεων (εκλογών)	Μέσος χρόνος μεταξύ ορισμού εις.επιτρ. και κρίσης
	A	B	Γ	Λ	Ειδ.Επιστ.	που καταγράφηκαν	με πλήρη στοιχεία				
Μαθηματικό	13,5	34,6	40,4	9,6	1,9	55	52	1,3	1,25	71	
Φυσικό	Δεν κρίθηκ. καθηγητές	34,5	48,3	17,2	Δεν κρίθηκ. ειδ.επιστ.	32	29	1,1	1,7	93	
Χημικό	6,1	16,4	44,9	26,5	6,1	53	49	1,6	1,3	87	
Φιλολογικό	11,8	11,8	35,2	20,6	20,6	37	34	1,8	2,8	78	
Ιστορικό-Αρχαιολογ.	11,1	18,6	44,4	25,9	Δεν κρίθηκ. ειδ.επιστ.	34	27	1,4	1,1	127	
Ψυχολογικό	10	20	20	30	20	41	30	1,1	1,1	38	
Ιατρική	5,5	8,3	34,9	39,4	11,9	118	109	1,4	2,6	102	

A=Καθηγητής, B=Αναπλ. Καθηγητής, Γ=Επίκ. Καθηγητής, Λ=Λέκτορας, E=ΕΜΥ, Φ=Φοιτητής.

* Για μερικά Τμήματα, τα ποσοστά που παρατίθενται αναφέρονται σε χρονικές περιόδους πριν το 1982-89, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των στοιχείων από τα πρακτικά. Το Φυσικό δόλωσε ότι δεν υπάρχουν στοιχεία. Δεν κατέστη δυνατό να πάρουμε στοιχεία από το Φιλολογικό και Φ.Π.Ψ. παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες.

Σε πολλά τμήματα οι Γ.Σ. και οι Η.Δ. αυτών γίνονται και καταρτίζονται για να προωθηθούν «προσωπικά» θέματα, δηλ. θέματα των μελών της Γ.Σ. (ΔΕΠ, φοιτητές κ.λπ.). Άλλα θέματα λιμνάζουν ή αναβάλλονται.

Στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, τα ποσοστά συμμετοχής του ΔΕΠ στη Γ.Σ. είναι μεγαλύτερα από εκείνα των Αθηνών και Ιωαννίνων. Πρώτο έρχεται το ΔΕΠ του Χημικού Τμήματος, όπως και στην Αθήνα, με ποσοστά συμμετοχής 92%. Η Ιατρική Θεσσαλονίκης έχει το μικρότερο συγκριτικά ποσοστό συμμετοχής (71%) αλλά πολύ υψηλότερο αυτού των Αθηνών. Και στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης οι φοιτητές μετέχουν στις Γ.Σ. σε μικρό ποσοστό. Το Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικών-Ψυχολογίας έχει το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής φοιτητών στη Γ.Σ. (24%). Το Χημικό Θεσσαλονίκης ολοκληρώνει τα περισσότερα των θεμάτων της Η.Δ. στις Γ.Σ. του (ποσοστό 91%). Τα ποσοστά της παραμέτρου αυτής είναι πολύ καλύτερα από τα αντίστοιχα των Αθηνών.

Παρατηρητές σχεδόν δεν εμφανίζονται ποτέ στις Γ.Σ. της Θεσσαλονίκης. Και εδώ, όπως και στην Αθήνα, οι πιο πολλές κρίσεις εμφανίζονται στη γ' και β' βαθμίδα, γεγονός που αναμένεται λόγω του θεατού της εξέλιξης του ΔΕΠ. Τους περισσότερους υποψηφίους έχουν το Χημικό και το Ψυχοπαιδαγωγικό Τμήμα. Τέλος, οι χρόνοι μεταξύ εισηγητικής επιτροπής και κρίσης είναι πολύ καλύτεροι των Αθηνών. Οι χρόνοι αυτοί είναι φυσιολογικοί για όλα τα Τμήματα που έλαβαν μέρος στην έρευνα, εκτός της Ιατρικής (399 ημέρες) και του Ιστορικού-Αρχαιολογικού Τμήματος (127 ημέρες).

Μεγάλη εξειδίκευση στο γνωστικό αντικείμενο έχουν τα Τμήματα Φυσικής, Χημείας και Ιατρικής. Η Ιατρική Θεσ/νίκης είχε 69 γνωστικά αντικείμενα για 171 θέσεις.

Στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, τη μεγαλύτερη συμμετοχή στη Γ.Σ. έχει το ΔΕΠ του Μαθηματικού (77% ποσοστό συμμετοχής). Η μικρότερη πάλι το ΔΕΠ Ιατρικής (52%). Και εδώ η συμμετοχή των φοιτητών είναι χαμηλή, κυμαίνεται από 29% στο Μαθηματικό μέχρι 50% στο Φιλολογικό Τμήμα. Παρατηρητές υπήρχαν σε 2 Γ.Σ. του Ιστορικού-Αρχαιολογικού Τμήματος. Και εδώ οι περισσότερες θέσεις που κρίθηκαν ήταν για τη γ' βαθμίδα, γεγονός που ανεμένετο.

Οι μέσοι αριθμοί υποψηφίων ανά θέση είναι μικρότεροι των Αθηνών και Θεσσαλονίκης για όλα τα Τμήματα, με εξαίρεση το Φιλολογικό. Η παράμετρος αυτή αντικατοπτρίζει το χρόνιο πρόβλημα της αδυναμίας προσέλκυσης προσωπικού στα περιφερειακά Παν/μια.

Όπως μάλιστα έχει διαμορφωθεί σήμερα η οικονομική κατάσταση, δεν διαγράφεται προοπτική λύσης του προβλήματος αυτού. Κάποια μικρά οικονομικά κίνητρα που υπήρχαν (π.χ. διαφορετικό χρονοεπίδομα), τώρα εξέλιπαν. Είναι γνωστό ότι υποψήφια μέλη του ΔΕΠ των ΑΕΙ προτιμούν να διεκδικήσουν χαμηλότερη βαθμίδα σε κεντρικό ΑΕΙ παρά μεγαλύτερη βαθμίδα σε περιφερειακό ΑΕΙ. Εξαιρέση αποτελούν μέλη ή υποψήφια μέλη του ΔΕΠ Ιατρικής, ιδίως των Αθηνών, τα οποία, διεκδικώντας εξέλιξη ή εκλογή σε κάποια βαθμίδα, στην περίπτωση που η κρίση καθυστερούσε για μεγάλο χρονικό διάστημα, παραιτήθηκαν, διότι εν τω μεταξύ εξελέγησαν σε άλλο ΑΕΙ σε μεγαλύτερη βαθμίδα. Αν το ΑΕΙ είναι περιφερειακό, τα μέλη αυτά συνήθως γίνονται «ιπτάμενα».

Ως προς τις Γ.Σ. που απαιτούνται για την ολοκλήρωση μιας κρίσης στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, το Φιλολογικό Ιωαννίνων έρχεται πρώτο με 2,8 Γ.Σ. κατά μέσο όρο και κατόπιν η Ιατρική Σχολή με 2,6 Γ.Σ. κατά μέσο όρο. Το ρεκόρ μεταξύ των 17 Τμημάτων που εξετάστηκαν κατέχεται από το Μαθηματικό Αθηνών με 3,02 Γ.Σ. κατά μέσο όρο.

Οι μέσοι χρόνοι μεταξύ ορισμού της εισηγητικής επιτροπής και της κρίσης δεν παρουσιάζουν τις ακρότητες των Αθηνών. Το Ιστορικό-Αρχαιολογικό Ιωαννίνων έχει το χειρότερο μέσο χρόνο των 127 ημερών και η Ιατρική Ιωαννίνων 102 ημέρες αντί 70-75 ημέρες που μπορεί να θεωρηθούν ως το μέγιστο νόμιμο. Για τα άλλα Τμήματα οι χρόνοι αυτοί είναι περίπου φυσιολογικοί.

Ως προς τα γνωστικά αντικείμενα των θέσεων που κρίθηκαν στο Παν/μιο Ιωαννίνων, παρατηρείται μικρή μόνο εξειδίκευση ακόμα και στην Ιατρική Σχολή, η οποία παρουσιάζει 27 γνωστικά αντικείμενα για 109 θέσεις σε σύγκριση με 234 γνωστικά αντικείμενα στην Αθήνα για 392 θέσεις και 69 στη Θεσσαλονίκη για 171 θέσεις.

Η άρνηση των Τμημάτων του Παν/μίου Αθηνών (Φυσικής, Φιλολογικού και Ψυχοπαιδαγωγικού) και του Μαθηματικού Θεσσαλονίκης να επιτρέψουν να «πάρουμε» τα στοιχεία για την έρευνα θα πρέπει να ενταχθεί και αυτή στα πλαίσια μιας γενικότερης δυσλειτουργίας. Κατά τη γνώμη των συγγραφέων, απαντήσεις, όπως «δεν υπάρχουν πρακτικά» ή «αντίγραφα των Η.Δ. δεν χορηγούνται διότι είναι δημόσια έγγραφα» ή «χρειάζεται έννομο συμφέρον, χαρτόσημο και παράβολο», είναι απαράδεκτες.

5. ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ανάλυση των στοιχείων που παρουσιάστηκε στα εδάφια 3 και 4 της παρούσας μελέτης δίνουν μια ανάγλυφη εικόνα της λειτουργικότητας των Γ.Σ. 17 ακαδημαϊκών Τμημάτων τριών ΑΕΙ, δύο κεντρικών και ενός περιφερειακού-ακριτικού. Αντιπροσωπεύονται μεγάλες Σχολές, όπως η Σχολή Θετικών Επιστημών και η Φιλοσοφική καθώς επίσης και η Ιατρική. Πιστεύεται ότι η συμπεριφορά των Γ.Σ. άλλων Τμημάτων, όπως Πολυτεχνικών ή Οικονομικών Σχολών, θα είναι ανάλογη.

Τα τελικά συμπεράσματα μπορούν να συνοψιστούν ως ακολούθως:

Οι Γενικές Συνελεύσεις των Τμημάτων των ΑΕΙ παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα λειτουργικότητας.

Δεν υπάρχει επιθυμία συμμετοχής στη Γ.Σ. των μελών της. Παρατηρείται μια συνεχής και σταθερή πτωτική τάση στη συμμετοχή των φοιτητών. Τα τελευταία χρόνια η συμμετοχή των φοιτητών δεν υπερβαίνει το 25%. Η συμμετοχή του ΔΕΠ παρουσιάζει και αυτή πτωτική τάση, αλλά σε μικρότερη κλίμακα. Μεγαλύτερη πτωτική τάση παρατηρείται στις Ιατρικές Σχολές. Τα μέσα ποσοστά συμμετοχής του ΔΕΠ στις Γ.Σ. για τα τρία ΑΕΙ κατά την προ του 1989 περίοδο είναι: Αθήνα 67%, Θεσσαλονίκη 78%, Ιωάννινα 67%. Σπανιότατα οι Γ.Σ. έχουν απαρτία 4/5 που απαιτείται για να προωθηθούν ορισμένα θέματα.

Οι Η.Α. των Γ.Σ. δεν ολοκληρώνονται για διάφορους λόγους: παρατεταμένες συζητήσεις, ενασχόληση με άσχετα θέματα, αντιθέσεις μεταξύ ομάδων ΔΕΠ κ.λπ.. Στο Παν/μιο Αθηνών ολοκληρώνεται το 69% των θεμάτων, στο Παν/μιο Θεσσαλονίκης το 77% και στα Ιωάννινα το 64%. Καλύτερα ως προς την παράμετρο αυτή είναι τα Φιλοσοφικά Τμήματα και χειρότερα τα Ιατρικά.

Οι εισηγητικές επιτροπές και οι κρίσεις γίνονται με δυσκολία. Σε πολλά Τμήματα χρειάζονται περισσότερες από 1,5 Γ.Σ. για να ορισθεί η εισηγητική επιτροπή και για να γίνει η κρίση. Το ρεκόρ κατέχεται από το Μαθηματικό Αθηνών όπου χρειάστηκαν κατά μέσο όρο 3 Γ.Σ. για να γίνει μια κρίση.

Ός προς το χρόνο μεταξύ ορισμού της εισηγητικής επιτροπής και της κρίσης, παράμετρο της οποίας η τιμή, σύμφωνα με τα περιθώρια που προβλέπονται από το νόμο και τη δυνατότητα επικοινωνίας μεταξύ μελών ΔΕΠ και Γραμματείας, θα μπορούσε να ανέλθει στις 75 ημέρες, η εικόνα είναι απογοητευτική. Με βάση το κριτήριο αυτό, κατά μέσο όρο και για τα Τμήματα που έλαβαν μέρος στην

έρευνα, στο Παν/μιο Αθηνών (και τα 4 Τμήματα), στο Παν/μιο Θεσσαλονίκης (Ιστορικό-Αρχαιολογικό και Ιατρική) και στο Παν/μιο Ιωαννίνων (Φυσικό, Χημικό, Ιστορικό-Αρχαιολογικό και Ιατρική), οι ενέργειες δεν είναι σύννομες. Το ρεκόρ κατέχει το Τμήμα Χημείας του Παν/μίου Αθηνών με 723 ημέρες μέσο χρόνο. Ο μέγιστος χρόνος μεταξύ ορισμού εισηγητικής επιτροπής και κρίσης για κάποια θέση κατέχεται από την Ιατρική Αθηνών και ανέρχεται σε 1554 ημέρες ή 4 και πλέον χρόνια. Έχει βέβαια αναφερθεί ότι υπάρχουν κρίσεις που καθυστερούν από το 1984.

«Δυσλειτουργία» υπάρχει και στα γνωστικά αντικείμενα. Άλλα Τμήματα χρησιμοποιούν ευρύτατα γνωστικά αντικείμενα και άλλα στενότατα (ή «φωτογραφίες»), με αποτέλεσμα να έχουν χρησιμοποιήσει 234 διαφορετικά αντικείμενα για 392 κρίσεις.

Τα τελευταία χρόνια η δυσλειτουργία των Γ.Σ. επιβαρύνθηκε με την απαίτηση του Νόμου τα εκλεκτορικά σώματα για μια θέση ΔΕΠ να αποτελούνται από 11 τουλάχιστον μέλη (με αναπληρωτές για τα εκτός ΑΕΙ μέλη). Πολλά Τμήματα δεν έχουν 11 μέλη ιδίως στην α' και β' βαθμίδα. Έτσι, είναι υποχρεωμένα να ορίζουν εκλέκτορες με αναπληρωτές εκτός ΑΕΙ, οι οποίοι πρέπει να «είναι του ίδιου γνωστικού αντικειμένου» με την υπό κρίση θέση. Οι εμπειρίες της εφαρμογής της διάταξης αυτής είναι πολλές και διάφορες: Τα Τμήματα καλούν στη Γ.Σ. της κρίσης τακτικά και αναπληρωματικά μέλη. Την ημέρα όμως της συνεδρίασης «εμφανίζεται» στη Γ.Σ. το μέλος ΔΕΠ του Τμήματος για το οποίο είχε οριστεί εξωτερικός εκλέκτορας λόγω π.χ. αναρρωτικής άδειας. Ποια είναι η νόμιμη σύνθεση του εκλεκτορικού σώματος στην περίπτωση αυτή; Άλλα Τμήματα κάνουν εκλογή με λιγότερους από 11 εκλέκτορες. Αλλά συμπληρώνουν την τελευταία στιγμή το εκλεκτορικό σώμα με τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, έτσι ώστε πάντα να έχουν 11 τουλάχιστον μέλη. Η εφαρμογή της διάταξης αυτής οδηγεί σε δυσλειτουργίες, διότι οι μετακινήσεις των μελών ΔΕΠ δεν είναι πάντα εύκολες και μερικές φορές οι Γ.Σ. κρίσης αναβάλλονται ή καθυστερούν.

Αναζητώντας κανείς τα αίτια της δυσλειτουργίας των Γ.Σ. των Τμημάτων των Α.Ε.Ι. θα μπορούσε να αναφέρει τα ακόλουθα:

1. Οι φοιτητές δεν συμμετέχουν στις Γ.Σ. διότι τα ενδιαφέροντά τους τα τελευταία χρόνια είναι στραμμένα αλλού. Υπάρχει προβληματισμός και ανησυχία για το μέλλον. Η μετά το Παν/μιο επαγγελματική τους αποκατάσταση είναι αβέβαιη. Η ποιότητα της εκπαίδευσης που τους παρέχεται δεν τους ικανοποιεί. Υπάρχει και η

απογοήτευση που συνήθως ακολουθεί την πρώτη εμπειρία συμμετοχής στα Όργανα Διοίκησης. Άλλωστε, οι φοιτητές δεν συμμετέχουν σε μεγάλο ποσοστό ούτε και στις φοιτητικές εκλογές και η συμμετοχή τους στις Γ.Σ. δεν έχει τη σημασία συμμετοχής ατόμων, αλλά εκπροσώπων παρατάξεων. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι φοιτητές έρχονται στις Γ.Σ. μόνο για να διεκδικήσουν εξεταστικές ή εκπαιδευτικές διευκολύνσεις ή να ζητήσουν παράταση του εξαμήνου ύστερα από καταλήψεις. Δεν συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματος. Ίσως η μαζική συμμετοχή των φοιτητών στα κοινά και σε όλα τα επίπεδα να είναι δυσβάσταχτη γι' αυτούς και ως πολιτική να είναι λανθασμένη.

2. Το ΔΕΠ δεν συμμετέχει και αυτό στις Γ.Σ. για διάφορους λόγους. Η δομή, η διάρθρωση και οι διαδικασίες των Γ.Σ. οδηγούν σε «απώλεια χρόνου» ή και αυταρχισμούς. Έτσι το ΔΕΠ προτιμά να διαθέσει το χρόνο αυτό αλλού. Συμμετέχει ως επί το πλείστον για να προσάψει ατομικά επιστημονικά του ενδιαφέροντα ή για να προωθήσει προσωπικά του θέματα.

3. Οι καθυστερήσεις, χρονικές και σε αριθμούς Γ.Σ., οφείλονται στη μαζικότητα των διαδικασιών και στην αδυναμία επιβολής κυρώσεων. Στα ΑΕΙ κανένας δεν μπορεί να ελέγξει κανέναν. Πάντα υπάρχει η αμφισβήτηση των διαδικασιών και, εν όψει της αμφισβήτησης αυτής, τα πάντα είναι αποδεκτά. Τα μέλη του ΔΕΠ ξαφνικά γίνονται όλα νομικοί ειδήμονες. Σε άλλα Τμήματα οι εκλογές γίνονται μόνο από τα εκλεκτορικά σώματα, σε άλλα συμμετέχουν όλα τα μέλη της Γ.Σ.. Δεν είναι ασύνθετες σε εκλογή α' βαθμίδας, για παράδειγμα, να λαμβάνουν το λόγο και να υποβάλλουν ερωτήσεις προς τους εισηγητές και τους εκλέκτορες ερευνητικά και εκπαιδευτικά ανενεργά μέλη των Γ.Σ.. Πολλοί πρόεδροι των Γ.Σ. το επιτρέπουν. Δεν ελέγχονται γι' αυτό, και είναι άγνωστο αν το επιτρέπουν λανθασμένα ή όχι. Τα οφέλη της συμμετοχής των μη ώριμων μελών της Γ.Σ. είναι αμφίβολα. Πολλές φορές, με τη συμμετοχή όλων των μελών της Γ.Σ., ο ορισμός των μελών των εισηγητικών επιτροπών καταλήγει να γίνεται «διαγωνισμός δημοτικότητας», όπως π.χ. όταν τα ονόματα των υποψηφίων μελών των εισηγητικών επιτροπών γράφονται στον πίνακα και ψηφίζονται με έναν ή περισσότερους σταυρούς.

Τα Συλλογικά Όργανα Διοίκησης των ΑΕΙ δυσλειτουργούν από καιρό. Χρειάζεται αναβάθμιση του επιπέδου λειτουργίας τους. Τα προηγούμενα στοιχεία έδωσαν μια αντικειμενικά τεκμηριωμένη εικόνα της δυσλειτουργίας τους. Ένα νέο νομοσχέδιο θα διορθώσει άραγε

την κατάσταση; Ή μήπως χρειάζεται και η συνδρομή όλων των μελών της Πανεπιστημιακής κοινότητας, η αλλαγή της νοοτροπίας, η βούληση όλων για μια καλύτερη, ευέλικτη και αποτελεσματική διοίκηση; Το μέλλον θα το δείξει.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Παπαϊωάννου Τ., Λιάκος Α., Καρακώστας Κ., Λουκάς Σ., Αγγελόπουλος Ν. και Γιαννίτση Σ. (1991), *Λειτουργικότητα Συλλογικών Οργάνων Διοίκησης ΑΕΙ. Τα Τμήματα των ΑΕΙ*, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα.